

**МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
СОФИЯ**

ПРАВИЛНИК

**ЗА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА
УЧЕБНАТА 2018/2019 г.
(утвърден от АС от 26.06.2018 г.)**

СОФИЯ, 2018 г.

ПРАВИЛНИК ЗА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕБНАТА 2018/2019 г.

Медицински университет - София си запазва правото да променя условията в този Правилник в зависимост от настъпилите промени в Нормативната уредба и промените в Правилниците на МУ- София!

А. НАРЕДБА ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС ЗА УЧЕБНАТА 2018/2019 г.

I. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТИТЕ В ПОТОЦИ И ГРУПИ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Разпределението на студентите по групи и изработването на графици се извършва само и единствено от експертите в Учебните отдели на Факултетите.

1.1. Броят на студентите в групите за обучение на български език и в групите за обучение на английски език за предклиничните, теоретико-диагностичните дисциплини и за клиничните дисциплини трябва да е до 10 студенти в група.

1.2. Ако след прехвърляне (или презаписване) на български и чуждестранни студенти, обучаващи се на английски език, броят на студентите се увеличава на повече от 10 в група, се създават допълнителни групи, съобразно възможностите на графика и решение на Факултетния съвет.

1.3. При създаването на допълнителни групи графици за учебните занятия се коригират своевременно от експертите в Учебните отдели на Деканатите.

1.4. Всички графици на учебните занятия се координират от Учебен отдел на Ректората на МУ- София.

1.5. Не се разрешава прехвърляне на студенти от една група в друга група.

1.6. Не се разрешава обединяване на две или повече групи и едновременно провеждане на учебни занятия.

2. Броят на лекционните потоци се определя само с решение на Факултетен съвет.

СПЕЦИАЛНА ЧАСТ

1. МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1.1. МЕДИЦИНА

1.1.1. Обучението на български език се провежда както следва: за студентите от I до III курс – лекциите се водят в един лекционен поток, от IV до VI курс – лекциите се водят в три/ четири лекционни потока; упражненията се провеждат в между 20 до 32 групи в зависимост от броя на студентите и съгласно решение на Факултетния съвет на Медицински факултет.

1.1.2. Обучението на български език за студентите от IV-ти до VI-ти курс се провежда по циклична (модулна) система, с полагане на изпит след приключване на цялостен цикъл по учебния план и постоянно – в течение на учебната година.

1.1.3. Обучението на английски език за студенти от I до III курс се провежда в два лекционни потока на курс, от IV до VI курс – лекциите се водят в три лекционни потока, упражненията се провеждат в между 20 до 43 групи в зависимост от броя на студентите и съгласно решение на Факултетния съвет на МФ.

1.1.4. Обучението на английски език за студентите от IV-ти до VI-ти курс се провежда по циклична система, с полагане на изпит след приключване на цялостен цикъл по учебния план и перманентно – в течение на учебната година.

1.2 ВТОРА МАГИСТЪРСКА СТЕПЕН ПО МЕДИЦИНА може да се придобие след придобита първа магистърска степен по Дентална медицина или Фармация. Обучението за втората магистърска степен по Медицина е срещу заплащане, в редовна форма с продължителност на обучението шест години по учебния план за специалност Медицина.

2. ФАКУЛТЕТ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

2.1 ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

2.1.1. Обучението на български език се извършва, като лекциите на студентите по дентална медицина се водят в един лекционен поток, а упражненията в 16 групи.

2.1.2. Обучението на английски език за студентите по дентална медицина се извършва в до 12 групи с не повече от 12 студента в група, съгласно решение на ФС на ФДМ.

2.1.3. Упражненията са задължителни, при отсъствия се процедира съгласно Раздел VIII.

2.2 ВТОРА МАГИСТЪРСКА СТЕПЕН ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА може да се придобие след придобита първа магистърска степен по Медицина или Фармация. Обучението за втора магистърска степен по дентална медицина е срещу заплащане, в редовна форма с продължителност на обучението 6 години по учебния план за специалност Дентална медицина.

3. ФАРМАЦЕВТИЧЕН ФАКУЛТЕТ

3.1. ФАРМАЦИЯ

3.1.1. Обучението на български език се извършва, като лекциите на студентите по фармация се провеждат в един лекционен поток, а упражненията от I-ви до V-ти курс се провеждат в до 16 групи от не повече от 12 студенти в група.

3.1.2. Допълнително профилиращо обучение по време на обучението по промишлена фармация и клинична фармация се извършва от 6-ти до 9-ти семестър по 2 групи, като класирането на желаещите студенти се извършва въз основа на успеха от 1-ви до 5-ти семестър.

3.1.3. Обучението на английски език се извършва в 12 групи от не повече от 12 студенти в група.

3.2. ВТОРА МАГИСТЪРСКА СТЕПЕН ПО МЕДИЦИНА ИЛИ ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА може да се придобие след придобита първа магистърска степен по Фармация. Обучението за втората магистърска степен е срещу заплащане, в редовна форма с продължителност на обучението 6 години по учебния план за специалност Медицина и Дентална медицина.

4. ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ

4.1. Лекциите със студентите от специалностите „Обществено здраве и здравен мениджмънт” и „Управление на здравните грижи” на ОКС „Бакалавър” редовна и задочна форма на обучение, „Обществено здраве и здравен мениджмънт” и „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност”, „Трудова медицина и работоспособност”, „Управление на здравните грижи” на ОКС „Магистър” и „Магистър” след „Бакалавър” – задочна форма на обучение, „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Кинезитерапия”, „Лекарски асистент”, „Трудова медицина и работоспособност” на ОКС „Бакалавър” редовна форма на обучение се водят в един лекционен поток, а упражнения и семинари – в групи до 12 студенти.

4.2. Лекциите със студентите от специалности „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Кинезитерапия”, „Лекарски асистент” и „Трудова медицина и работоспособност” на ОКС

„Бакалавър” редовна форма на обучение, се водят в един лекционен поток, а упражненията, семинарите и клиничната практика в групи до 12 студенти.

5. ЦЕНТЪР ЗА ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ, ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ (ЦЕОФВС)

5.1. Подготвителна учебна година за чужденци (на български или на английски език) се провежда в два семестъра – зимен и летен. Началото на обучението по съответния език в подготвителната учебна година започва след 1 октомври при сформирание на група от 10 души. Обучението е с продължителност не по-малко от 9 месеца.

5.2. Езиково обучение на студентите

5.2.1 Изучаването на български език за чуждестранни студенти за Медицина е в продължение на 2 семестъра, а за Дентална медицина е в продължение на 4 семестъра.

5.2.2 Изучаването на латински език за Медицина, Дентална медицина и Фармация е в продължение на 2 семестъра, а за Медицинския колеж е в рамките на 1 семестър.

5.2.3 Изучаването на чужд език за български студенти от Дентална медицина и Фармация е в продължение на 2 семестъра.

5.3. Спорт

5.3.1. Спорт за специалността „Медицина” – 60 учебни часа в продължение на първи и втори семестър на I курс.

5.3.2. За специалността „Дентална медицина” е модулно обучение в рамките на 30 учебни часа.

5.3.3. За специалността „Фармация” - 60 учебни часа в продължение на първи и втори семестър на I курс.

5.3.4. За студентите от Медицински колеж е в рамките на 150 учебни часа.

5.4. През подготвителната 2018/ 2019 учебна година в Центъра за езиково обучение, физическо възпитание и спорт по български и английски език се обучават и граждани на държави членки на ЕС и ЕИП.

5.5. Подготвителната учебна година завършва с полагане на комбинирани изпити по английски език или български език, биология и химия / на английски или на български език /, които са еквивалентни на провежданите през лятото конкурсни приемни изпити и са съобразени с публикуваното Учебно ръководство за подготовка на чуждите граждани за съответната учебна година.

5.6. Завършилите успешно подготвителната учебна година получават Свидетелство за завършен езиков и специализиран курс съгласно чл. 19 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във ВУ на Р България.

5.7. След успешно положен изпит на кандидатите, чужди граждани, се издават заповеди за записване в избраната от тях специалност на основание чл. 20 от същата Наредба, след като те представят свидетелството по чл. 19.

6. ФИЛИАЛ “Проф.д-р Иван Митев” – Враца

6.1. Обучението във Филиал „Проф. д-р Иван Митев“ – Враца е по циклична система с теоретични и практически модули. Разпределението на студентите по групи се извършва от инспектор в Учебен отдел на филиала.

6.2. Лекциите със студентите от специалности „Медицинска сестра“, “Акушерка“, “Лекарски асистент“ и „Трудотерапия“ на ОКС „Бакалавър“ редовна форма на обучение, се водят в един лекционен поток, а упражненията, семинарите и клиничната практика в групи до 12 студенти. При курс от 15 студенти обучението се извършва в една група.

6.3. Когато по време на семестъра студенти от групата прекъснат обучението си, независимо от намалената ѝ численост, групата се запазва.

6.4. Прехвърлянето на студенти от една група в друга група, се извършва с разрешение на Директора.

6.5. Не се разрешава обединяване на две или повече групи и едновременно провеждане на учебни занятия от един преподавател.

7. МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ „Йорданка Филаретова” – София.

7.1. Обучението в МК „Й.Филаретова” се провежда в редовна форма.

7.2. Броят на потоците за лекционните курсове се определя от Дирекционен съвет на Медицинския колеж съобразно тематичните планове и програми, а броят на групите е в съответствие с броя на студентите по специалности и курсове, при минимален брой 5 студенти в група, с изключение на „масажист с увредено зрение”, където минималният брой студенти в група може да е трима души.

II. УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ

1. Ректорът на Медицински Университет – София ръководи цялостната дейност по организацията на студентското обучение съгласно учебните планове, приети от Факултетните или Директорските съвети, които са утвърдени от Академичния съвет (АС) на МУ-София.

III. ГРАФИЦИ ЗА УЧЕБНИТЕ ЗАНЯТИЯ И ИЗПИТНИТЕ СЕСИИ

1. Графиците за учебните занятия и изпитните сесии се изработват от Учебните одели на факултетите, на филиала „Проф. д-р Иван Митев”- Враца и на МК „Й. Филаретова”- София, съгласувано с отдел „Учебен” при Ректората на МУ-София.

2.1. Графиците за учебните занятия и изпитни сесии на ФДМ, ФФ и ФОЗ задължително се съгласуват с Учебния отдел на МФ по отношение ползване аудиториите на територията на Медико- биологичния комплекс / МБК /.

2. Графиците за учебните занятия се обявяват от Учебния отдел на съответния факултет, филиал или колеж 10 дни преди започване на семестъра.

3. Текущи оценки се поставят по време на учебната година.

3.1. Дисциплините, изучавани в повече от един семестър приключват с изпит в последния семестър (без текуща оценка).

3.2. Форми на оценяване – писмени изпити, устно изпитване, тестове, реферати.

4. Готовността и поддръжката на учебните зали за обучение на студентите в Университетските болници е задължение на изпълнителните директори на тези болници.

5. Графиците за използване на аудиториите и учебните зали се изработват и координират от отдел „Учебен” на Ректората.

6. График на учебните занятия и изпитните сесии за учебната 2018/ 2019 година:

6.1. Зимен семестър от 10.09.2018 г. до 21.12.2018 г.

6.1.1. Зимен семестър–обучение на английски език за I-ви курс от 15.10.2018 г. до 01.02.2019 г.

6.1.2. Зимен семестър за подготвителна учебна година в ЦЕОФВС– след 01.10.2018 г.

6.1.3. Януарска изпитна сесия от 03.01.2019 г. до 01.02.2019 г.

6.1.4. Поправителната февруарска сесия за семестриално завършващите V-ти курс на Фармацевтичен факултет и III-ти курс на Медицински Колеж „Й. Филаретова” - София е от 04.02.2019 г. до 15.02.2019 г.

6.1.5. Студентите специалност „Медицина“ преди встъпването в преддипломен стаж имат право на поправителна сесия за семестриални изпити с продължителност две седмици.

6.1.6. Поправителната сесия за студентите от IV курс, завършващи семестриално по специалността „Кинезитерапия” е през месец февруари 2019 г.

6.1.7. Поправителната сесия за студентите завършващи трети курс по специалностите „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Лекарски асистент” и „Трудотерапия“ е от 01.07. 2019 г. до 05.07. 2019 г.

6.1.8. Допълнителната сесия за студентите завършващи трети курс по специалностите „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Лекарски асистент” и „Трудотерапия“ е от 08.07.2019 г. до 12.07. 2019 г.

6.2. Летен семестър от 11.02.2019 г. до 23.05.2019 г.

6.2.1. Летен семестър за специалност „Медицина” за IV и V курс от 11.03.2019 г. до 31.07.2019 г.

Летен семестър за специалност „Медицина” за VI курс от 11.03.2019 г.

6.2.2. Юнска изпитна сесия от 03.06.2019 г. до 28.06.2019 г.

6.2.3. За курсове с 5 и повече изпити по учебен план или с голям брой студентски групи сесията се удължава.

6.2.4. Изпитните дати се определят от Деканите, а катедрите обезпечават изпитните дати от първия до последния ден на изпитната сесия, независимо от възникналите обективни причини.

6.2.5. Септемврийска поправителна сесия от 26.08.2019 г. до 05.09.2019 г.

7. График на учебните занятия и изпитните сесии за студентите от Факултета по обществено здраве за учебната 2018/2019 г.

7.1. Редовно обучение по специалностите „Обществено здраве и здравен мениджмънт”, „Управление на здравните грижи”, „Акушерка”, „Медицинска сестра”, „Кинезитерапия”, „Лекарски асистент”, „Трудова медицина и работоспособност” на ОКС „Бакалавър” редовна форма на обучение (по общия график).

7.2. Задочно обучение по специалностите „Обществено здраве и здравен мениджмънт” и „Управление на здравните грижи” за ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”;

По Специалностите „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност”, „Трудова медицина и работоспособност” за ОКС „Магистър”:

7.2.1. ЗИМЕН СЕМЕСТЪР	17.09.2018 г. - 21.12.2018 г.
ЯНУАРСКА ИЗПИТНА СЕСИЯ	03.01.2019 г. - 04.02.2019 г.
Февруарската поправителна изпитна сесия за студентите завършващи семестриално е от	04.02.2019 г. - 08.02.2019 г.
7.2.2. ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР	11.02.2019 г. - 23.05.2019 г.
ЮНСКА ИЗПИТНА СЕСИЯ	27.05.2019 г. - 28.06.2019 г.
Септемврийска поправителна сесия	02.09.2019 г. - 09.09.2019 г.

IV. СИСТЕМА ЗА НАТРУПВАНЕ И ТРАНСФЕР НА КРЕДИТИ

1. На основание чл. 44 а от ЗВО и съгласно Наредба № 21 от 30.09.2004 г. на МОН за всички студенти от МУ-София се въвежда кредитна система за оценяване.

1.1. По предложение на Декана на Факултета (Директора на Филиала или Колежа) със Заповед на Ректора на МУ-София, са утвърдени специализирани комисии, които извършват признаване на кредити и периоди на обучение, придобити в друго висше училище или по учебен план на друга специалност, както и признаване на кредити по сходни дисциплини от други специалности.

2. От I-ви до III-ти курс, студентите са длъжни да натрупат 180 кредита, от които **16,5** от избираеми курсове и други модули, участие в научно-изследователски програми, участие в научни сесии с доклади и публикации в български и чуждестранни списания.

2.1. От IV-ти до VI-ти курс (клиника), студентите са длъжни да натрупат 150 кредита, от които **5,0** от избираеми курсове и други модули, участия в научно-изследователски програми, участие в научни сесии с доклади и публикации в български и чуждестранни списания.

2.2. В съответствие с учебния план за специалността „Медицина“ по време на следването студентите са длъжни да натрупат кредити от общо **330** кредита, от които **307,5** от задължителни дисциплини и **22,5** от избираеми курсове и други, а от преддипломен стаж и държавни изпити **88,6** кредита.

3. Кредитът е цифрово изражение на студентска заетост. Присъжда се на студенти, получили положителна оценка, не по-ниска от среден (3) за усвоени знания и умения, предвидени в учебния план, чрез изпит или друга форма на оценяване. Тематиката на избираемите курсове, както и кредитите от тях се обявяват от Деканата и от катедрите, където става записването на студентите за избираемите курсове.

4. Всеки студент посещава необходимия брой курсове, за да покрие необходимия брой кредити. В Главната книга на факултета се записват само курсовете, които покриват необходимите кредити за годината.

4.1. Не се допуска пренасяне на кредити от избираемите модули в следващите курсове на обучение.

4.2. След приключване на съответния избираем модул (курс) ръководителят му представя доклад до Зам.декана по УД за успешно проведен модул (курс) със списък на студентите и нанася участието им в Главната книга на факултета.

4.3. Избираемите модули (курсове) и признаване хорариум на катедрата ще се считат за проведени при записани минимум 10 студенти и регистрирани след завършване на модула (курса) в Главната книга на Факултета.

4.4. Темите на избираемите курсове, учебните часове, кредити и ръководител на курса, придружени със съответните програми се утвърждават от Катедрения и Факултетния съвет и се обявяват в официалния сайт на Медицински факултет. Катедрите могат да обявяват по една тема за избираем курс по даден учебен предмет или модул.

4.5. Присъждат се кредити на студентите за участие в научно-изследователска дейност, публикации в български и чуждестранни списания и участие с доклад в конгреси и конференции, представящ собствени изследвания.

5. Съгласно обявените утвърдени от Факултетен съвет програми за 20 учебни часа се присъжда 1 кредит.

V. ТЕКУЩ КОНТРОЛ

1.Организиране и провеждане.

1.1.Текущият контрол е задължителен елемент от учебната работа на студентите.Формите на текущ контрол, прилагачи се за преценка на подготовката на студентите и усвояването на материала, зависят от специфичните особености на всеки факултет и на учебната дисциплина, от наличната материална и техническа база и от големината на студентските групи.

2. Форми на текущ контрол.

2.1. Планираните форми на текущ контрол се провеждат при редовните занятия с помощта на тест като включват всички проверки, за които е необходима предварителна подготовка на студентите по основните раздели от преподавания материал.

2.2. Планиран текущ контрол на теоретичната подготовка се извършва с колоквиум.

2.3. Планиран текущ контрол на практическата подготовка се извършва чрез заверка на протоколи от проведени упражнения и набрани атестации (точки) от извършена клинична или от друга практическа дейност.

2.4. Непланираните форми на текущ контрол са краткото устно препитване, преглеждане или разработване на препарат и преглед на болни.

3. Организация на текущия контрол

3.1. При изработването на учебната програма по всяка дисциплина се определят броят и формите на текущия контрол, тяхната последователност, обемът на подлежащите на усвояване и контрол занятия и времето по учебни седмици за тяхното провеждане.

3.2. Планираните форми на контрол (колоквиумите) не могат да бъдат повече от две на семестър по всяка отделна дисциплина.

3.3. В рамките на една календарна седмица не се разрешава провеждането на повече от три планирани форми на контрол по различни дисциплини.

3.4. Планът за текущия контрол трябва да бъде съобразен с учебното време на студентите.

3.5. Изпълнението на графика за семестриален текущ контрол е задължителен както за студентите, така и за преподавателите.

3.6. Оценката от текущия контрол се внася в контролния картон (учебната тетрадка) на студента и се отразява на крайната оценка.

3.7. В катедрите с изисквания за практическа работа, заверки се дават при изпълнен минимум от практическа работа, а не въз основа само на присъствие.

3.8. Присъствието на учебните занятия се отразява задължително в студентския картон (**не се отнасят за ФОЗ**).

3.9. Катедрите, обучаващи студенти по модулната система, задължително отразяват присъствието на учебни занятия в учебните тетрадки и в студентския картон (**не се отнасят за ФОЗ**).

3.10. Задължават се ръководителите на катедрите да осигуряват изработването и точното спазване на графика за текущ контрол.

3.11. Програмите за текущия контрол се обсъждат от Студентския съвет и се съгласуват с Деканатите преди започване на учебната година. Отговорност за цялостното изпълнение на графика за текущ контрол носят Деканите на факултетите.

3.12. Заверките на семестъра се извършват от катедрите и се основават на изпълнението на задълженията по учебния план и програмата, приети от Катедреният съвет.

3.13. Ръководителите на катедри посочват в конспекта по съответната дисциплина различни източници за подготовка, като поне един от тях е официално издаден учебник.

VI. ИЗВЪНАУДИТОРНА РАБОТА

1. Деканите на факултетите изискват от ръководителите на катедри до началото на учебната година да изработят и представят програма за извънаудиторна работа на студентите. В програмата се посочват източниците за подготовка на съответните занятия, тематични курсове за студентите по съответната дисциплина и работа със студенти-кръжочници.

2. За Факултет по Обществено здраве, Фармацевтичен факултет и Филиал „Проф.д-р Иван Митев“ - Враца курсовата работа е извънаудиторна дейност.

3. За Филиал „Проф.д-р Иван Митев“-Враца и Медицинския колеж „Й. Филаретова“ - София участието на преподавателите в извънаудиторна дейност, както и в кръжочна дейност, се включва към критериите за оценка на преподавателската дейност при атестирането им. Ръководството на курсова работа е извънаудиторна дейност.

VII. УСЛОВИЯ, РЕД И ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТИТЕ

1. Изпитните процедури се организират и провеждат съгласно правилниците на МУ-София (чл. 44, ал. 1 от ЗВО), а оценяването на знанията студентите става чрез изпити съгласно чл. 44, ал. 2 от ЗВО.

2. Видовете изпитни процедури са: януарска и юнска редовни изпитни сесии, удължени януарска и юнска сесии (за майки, бременни, диспансерно болни, заболели по време на редовната сесия и т.н.) и септемврийска поправителна сесия. **Допълнителни изпитни сесии** се разрешават със заповед на Ректора на Медицински университет -София, по предложение на Декана на съответния факултет / Директорите на Филиал „Проф.д-р Ив. Митев“- Враца и на Медицински колеж „Й. Филаретова“- София.

2.1. Явяването на изпитна сесия се разрешава след представена в съответния „Учебен“ отдел студентска книжка със заверен семестър. Заверката на семестъра се признава, когато е извършена не по-късно от началото на изпитната сесия.

2.2. Заверката се основава на изпълнението на задълженията по учебен план и програма и не повече от три документирани отсъствия от занятия и представен документ за отработените пропуснати упражнения.

3. Явяването на изпитни сесии за специалност “Медицина” от I-ви до III-ти курс и всички останали специалности се извършва по групи, съгласно график утвърден от Декана на Медицински факултет.

4. Явяването на изпит за студентите по Медицина след III-ти курс се извършва след края на съответния цикъл, заверен в Деканата по групи, на дати, определени на случаен принцип.

5. Студентите по Дентална медицина нямат право на условен изпит по предклиника на денталните дисциплини и при невзет такъв изпит, прекъсват учебната година поради слаб успех.

6. Допускането на студентите до изпит става само с изработени от Деканатите изпитни протоколи.

6.1. Не се разрешава явяването в един ден на повече от един изпит.

6.2. Не се разрешава в рамките на редовните, поправителната и допълнителните сесии явяването на повече от един път на изпит за една дисциплина.

7. Явяването на изпити за повишаване на оценката се разрешава след заплащане на определената в този Правилник такса, еднократно за дадена дисциплина, само когато получената оценка, за която се иска разрешение за явяване за повишаването ѝ е различна от слаб (2).

7.1. Разрешението се дава въз основа на писмен отказ на студента от получената оценка със заявление до Зам. Декана по УД, подадено не по-късно от следващия ден след изпита.

7.2. Студенти обучаващи се по циклична система във Филиал – Враца, които по уважителни причини са пропуснали цикъл от лекции в текущия семестър, могат да слушат същия цикъл от лекции в следващ семестър, след което се допускат до изпит.

8. Явяването на изпит за повишаване на оценка от Държавен изпит се разрешава след заплащане на определената в този Правилник такса, еднократно за дадена дисциплина и след писмен отказ от оценката със заявление до Декана, не по-късно след деня на последния изпит от редовната сесия.

8.1. Повторно явяване за повишаване на оценка от Държавен изпит не се допуска.

9. Провеждането на изпитите включва и задължителна писмена част, която се съхранява за срок не по-малък от една година от провеждането на съответния изпит (чл. 102 от Правилника за устройството и дейността на МУ-София (ПУДМУС) и чл. 44, ал. 2 от Закона за висшето образование (ЗВО).

9.1. Когато писмената част от изпита е тест, той не може да е основание за допускане или недопускане до следващата част от изпита по съответната дисциплина.

9.2. Писмените части от изпитите могат да се обжалват от студентите с подаване на заявление до Декана на съответния факултет, най-късно до 24 часа след провеждането на изпита и се разглеждат съгласно процедура одобрена от Факултетния съвет.

9.3. За студентите от специалностите „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Кинезитерапия” и „Лекарски асистент” за ОКС „Бакалавър” във Факултета по обществено здраве по специалните и клинични дисциплини изпитите се провеждат задължително с писмена и устна част.

10. Практически и теоретичен изпит се провежда задължително от комисия с Председател хабилизирано лице.

10.1. Съставът на комисии за Държавен изпит включват председател и не по-малко от още две хабилизирани лица, които са с призната специалност.

10.2. Провеждането на държавен практически и теоретичен изпит за студентите в образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър“ от специалностите на Медицински колеж да се провеждат от комисии с председатели хабилизирани лица.

11. Определянето на изпитните комисии за семестриални и държавни изпити се извършва задължително на случаен принцип.

12. Комисиите за провеждане на семестриални изпити се назначават със заповед на Деканите на факултети / Директорите на Филиал-Враца и на Медицински колеж „Й. Филаретова“ / по предложение на Ръководителите на съответните катедри.

13. Комисиите за провеждане на държавни изпити се назначават от Ректора на МУ-София по предложение на Деканите на факултети / Директорите на Филиал-Враца и на Медицински колеж „Й. Филаретова“ /.

14. Оценката от изпита се вписва непосредствено след неговото провеждане в изпитния протокол, студентската книжка, студентския картон и катедрения журнал (**не се отнася за ФОЗ**). Заедно с протоколите от изпита оценката се нанася и в Главната книга, същия ден или не по-късно от 24 часа след изпита от хабилизиран преподавател, член на изпитната комисия.

14.1. Само за ФОЗ: Катедрените журнали за лекциите и упражненията да бъдат в електронен вариант. В края на семестрите да се разпечатват и преподавателите да се подписват.

14.2. Във Филиал „Проф. д-р Иван Митев“ - Враца оценката от изпита се вписва непосредствено след неговото провеждане в изпитния протокол и студентската книжка. Заедно с протоколите от изпита оценката се нанася и в Главната книга, същия ден или не по-късно от 24 часа след изпита от хабилизиран преподавател, член на изпитна комисия.

15. В случаите, когато внасянето на оценките от изпита не може да стане в рамките на 24 часа след неговото провеждане по обективни причини, оценките от изпита се внасят през следващата работна седмица от хабилизиран преподавател, член на изпитната комисия.

16. Всички студенти в МУ-София имат право на две явявания на изпит по една дисциплина – едно явяване на редовна сесия и едно явяване на поправителна сесия.

VIII. УРЕЖДАНЕ НА СТУДЕНТСКО ПОЛОЖЕНИЕ

1. Всеки студент притежава лична студентска книжка. Студентската книжка е официален документ, който трябва да се поддържа в изряден вид и да се съхранява от студента до края на обучението му.

1.1. При загубена или открадната студентската книжка студентът е длъжен в срок до 24 часа да съобщи за случая в Деканата и да подаде обява в ежедневник за невалидна студентска книжка.

1.2. Издаването на дубликат на студентската книжка става при изпълнение на горепосочените условия и след заплащане на такса за административна услуга в размер на 15 лв., определена от Академичния съвет и включена в Заповед на Ректора.

1.3. При всички случаи свързани с нарушаване целостта на студентската книжка, подмяна на снимката в книжката, преотстъпването ѝ на друг студент с цел явяване на изпит и други, Декана/

Директора с доклад до Ректора предлага решаване на студентското положение на съответния студент.

2. Студентите с незаверен зимен семестър прекъсват учебната година и след заплащане на нормативно определената такса, презаписват същия курс от началото на следващата учебна година.

2.1. Тези студенти нямат право да посещават занятия и да се явяват на изпити по време на учебната година, която са прекъснали.

2.2. Студентите с незаверен летен семестър прекъсват учебната година и след заплащане на нормативно определената семестриална такса презаписват същия курс от летния семестър на следващата учебна година.

2.2.1. Тези студенти нямат право да се явяват на септемврийската и на допълнителни поправителни сесии по предметите от редовната юнска сесия, но имат право да се явяват на изпити през септемврийската и на допълнителните поправителни сесии само по предмети от редовната януарска сесия.

2.3. Студентите с незаверен зимен или летен семестър, които са презаписвали по слаб успех или поради незаверен семестър през предходни учебни години, автоматично отпадат като студенти и се отстраняват от МУ-София.

2.4. Студентите, обучаващи се по циклична система, незаверили цикъл или цикли презаписват курса през следващата учебна година с право на явяване на изпити само по заверените цикли.

2.5. С изключение на студентите от шести курс, студентите с незаверен цикъл или цикли, които в предходни учебни години са презаписвали поради незаверен семестър или по слаб успех автоматично отпадат като студенти и се отстраняват от МУ-София.

3. Право на удължена сесия имат бременните студентки и майки с деца до 6 години, диспансерно болните, както и тежко заболелите по време на редовна сесия срещу представен болничен лист или медицинско свидетелство не по-късно от един ден след последната изпитна дата.

3.1. Право на удължена сесия имат и студентите със сериозни семейни причини, удостоверени по съответен начин, но не по-късно от един ден след последната изпитна дата.

3.2. Удължената изпитна сесия се провежда до една седмица след последната дата на редовната сесия.

3.3. Студентите, обучаващи се по циклична система, получават право на явяване на изпит на датите, определени за следващите цикли.

4. Студентите се допускат до септемврийската и до допълнителни поправителни сесии с всички невзети изпити.

5. Студентите, имат право на явяване на изпити на редовна януарска сесия, редовна юнска сесия и на септемврийска поправителна сесия. Всяко явяване на сесии, извън горепосочените се заплаща в размер, определен в този правилник.

6. Допълнителни изпитни сесии се разрешават със заповед на Ректора на МУ-София, по предложение на Декана на съответния факултет/ Директорите на Филиал „Проф.д-р Ив. Митев – Враца и Медицински колеж „Й Филаретова“ – София /.

6.1. Всяко явяване на допълнителна сесия, както и на семестриални изпити за повишаване на оценката се заплаща както следва:

6.1.1. 60 лв. за явяване на изпит от български студент;

6.1.2. 90 лв. за явяване на изпит от чуждестранен студент.

6.2. Семестриалните изпитни комисии са в състав не повече от 2 хабилиитирани лица и не повече от 1 нехабилиитирано лице.

6.3. За всяка допълнителна изпитна дата на изпитната комисия се заплаща както следва:

6.3.1. За семестриален изпит на чуждестранни студенти се заплаща:

- по 25 лв. на хабилиотирано лице за изпитан студент;
- по 15 лв. на нехабилиотирано лице за изпитан студент;

6.3.2. За семестриален изпит на български студенти се заплаща:

- по 15 лв. на хабилиотирано лице за изпитан студент;
- по 10 лв. на нехабилиотирано лице за изпитан студент.

6.4. Изпитните комисии за провеждане на държавни изпити на редовна, поправителна или допълнителна сесии, с повече от една дисциплина се състоят от не повече от 4 (четири) хабилиотирани лица. / За ФДМ и един асистент - Решение на АС от 19.09.2017 г. /.

6.5. Всяко явяване на допълнителна сесия на държавен изпит, както и на държавен изпит за повишаване на оценката, се заплаща както следва:

- 90 лв. за явяване на държавен изпит от българските студенти;
- 120 лв. за явяване на държавен изпит от чуждестранните студенти.

6.6 За всяка допълнителна изпитна дата за държавен изпит на български студент хабилиотираните преподаватели от изпитната комисия получават по 20 лв. / на асистента от ФДМ- 5 лв. - Решение на АС от 19.09.2017 г. /.

6.7. За държавен изпит на чуждестранен студент на редовна, поправителна и допълнителна сесия на хабилиотираните преподаватели от изпитната комисия се заплащат по 25 лв.

/ на асистента от ФДМ- 5 лв.- Решение на АС от 19.09.2017 г. /.

7. Студентите в МУ-София изпълняват всички задължения по утвърдените учебни планове, по които се обучават.

8. Отработване на пропуснати упражнения се разрешава при уважителни причини, удостоверени със съответен документ или приети за такива по преценка на Декана.

8.1. До две отсъствия по дадена дисциплина разрешението за отработване се дава от Ръководителя на съответната катедра.

8.2. До три отсъствия по дадена дисциплина разрешението за отработване се дава от Зам. Декана по Учебната дейност на факултета, въз основа на подадено писмено заявление до него не по-късно от три дни след отсъствието. Когато отсъствията не са последователни, заявленията за отработване на пропуснатите упражнения, подадени след последното отсъствие не се уважават и остават без последствия.

8.3. При повече от три отсъствия по дадена дисциплина на студент от учебни занятия, но не повече от 1/3 от хорариума, преподавателят чрез Ръководителя на катедрата известява писмено Зам. Декана по Учебната дейност на съответния факултет. Въз основа на писмена молба на студента Деканът предлага на Деканския съвет решаването на студентското положение.

8.4. При отсъствия повече от 1/3 от хорариума по учебен план въз основа на писмено заявление на студента Деканът предлага на Ректора решаването на студентското положение.

8.5. След разрешение от Деканския съвет студентите могат да отработват пропуснатите практически упражнения като заплащат такса в размер на 15 лв. за академичен час, от която сума на преподавател се заплаща 9 лв.

8.6. Отработване на упражнения се допуска непосредствено след отсъствието или най-късно през предпоследната седмица от семестъра.

8.7. Отработването на упражнението се контролира от асистент, водещ упражнението на съответната група, към която е причислен студента, като се извършва и текущ контрол чрез кратко устно препитване.

8.8. Извършеният текущ контрол се нанася в учебната тетрадка или контролния картон на студента като се отбелязва и името на асистента, при който е отработено упражнението.

9. Студентите по медицина, обучаващи се по циклична система, направили три отсъствия, могат да ги отработят с разрешение на Зам.Декана въз основа на писмена молба подадена до него.

9.1. Ръководителите на катедри са задължени да осигурят отработването на циклите в съботни и в неделни дни, при нощни дежурства и по времето определено за подготовка за явяване на изпити.

10. Студентите от Факултета по обществено здраве (ФОЗ) по специалностите „Акушерка“, „Медицинска сестра“, „Кинезитерапия“ и „Лекарски асистент“, които са направили до три дни отсъствия от клинична практика, могат да отработят отсъствията с разрешение на Ръководителя на съответната катедра.

10.1. Студентите за ОКС "Бакалавър" по специалностите "Акушерка", "Медицинска сестра", „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“ на ФОЗ, незаверили клинична практика в съответното отделение, не могат да продължат практиката и прекъсват учебната година по незаверен семестър.

10.2. На студентките, майки с деца до 6 годишна възраст от специалностите „Акушерка“, „Медицинска сестра“, „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“ на Факултета по обществено здраве, се разрешават отсъствия до 30% само от лекционния курс, тъй като упражненията и клиничната практика са задължителни.

11. Студентите от Филиал-Враца и Медицински колеж - София, направили до три дни отсъствия от учебна практика, могат да отработят отсъствията с разрешение на съответния Директор въз основа на подадена до него молба.

12. Отсъстващите по уважителни причини, удостоверени със съответен документ или приети за уважителни причини по преценка на Директора, отработват учебната практика в съботни, в неделни дни, при нощни дежурства и по времето определено за подготовка за явяване на изпити.

12.1. Студентите от Филиал-Враца и от Медицински колеж-София, незаверили клинична практика в съответното отделение без уважителни причини не могат да продължат практиката и прекъсват учебната година по незаверен семестър.

12.2. При получаване на слаба оценка в дадено отделение студентът има право на второ явяване на текущ изпит не по-късно от една седмица от деня на първото му явяване.

12.3. При втора слаба оценка студентът отработва учебната практика в съответното отделение след приключване на семестъра.

12.4. При трета слаба оценка по учебна практика студентът прекъсва семестъра по слаб успех и през следващата учебна година презаписва прекъснатия по слаб успех семестър.

12.5. След поправителната сесия, по предложение на Декана на съответния факултет / Директорите на Филиал „Проф.д-р Ив. Митев – Враца и Медицински колеж „Й Филаретова“ – София и със заповед на Ректора се обявява допълнителна сесия.

13. Студентите, които по здравословни причини до края на поправителната сесия през септември и до края на допълнителните поправителни сесии са останали с повече от три не взети изпити, но са дали писмено заявление до Декана с приложен съответен документ, удостоверяващ заболяването, прекъсват учебната година поради болест.

14. Студентите, завършващи семестриално, които след поправителната сесия остават с неположени изпити, могат да се явят срещу заплащане на допълнителни сесии.

15. Студентите, завършващи семестриално, които след септемврийската и след допълнителните сесии, остават с над четири неположени изпита, след заплащане на пълния размер на съответната нормативно определена такса, презаписват учебната година по слаб успех, независимо дали в предишни учебни години са прекъсвали поради незаверен семестър или са презаписвали по слаб успех.

15.1. Студентите презаписали учебната година по слаб успех, които не са положили успешно изпитите от учебната година, която са презаписали, автоматично отпадат като студенти и се отстраняват от МУ-София.

16. Студентите от МФ, ФФ и ФОЗ, завършващи семестриално, които останат с неположени изпити, след заплащане на пълния размер на съответната нормативно определена такса, презаписват учебната година по слаб успех, независимо от броя на невзетите изпити и независимо от прекъсванията поради незаверен семестър или презаписванията по слаб успех в предишни учебни години.

16.1. Студентите, завършващи семестриално, презаписали учебната година по слаб успех, които не положат успешно изпитите в учебната година, която са презаписали, автоматично отпадат като студенти и се отстраняват от МУ-София.

17. Студентите, които не завършват семестриално, но са останали след септемврийската поправителна сесия с четири и повече неположени изпита, могат да се явят срещу заплащане на допълнителни сесии. Ако и след допълнителните сесии останат с четири и повече неположени изпита, автоматично отпадат като студенти и се отстраняват от МУ-София.

17.1. Студентите, които след поправителната сесия и след допълнителните сесии не са положили успешно изпитите за курса в който са, презаписват по слаб успех този курс и след заплащане на нормативно определената такса, повтарят същия курс през следващата учебна година.

17.1.1. Ако тези студенти са презаписвали по слаб успех или поради незаверен семестър в предишни учебни години, автоматично отпадат като студенти и се отстраняват от МУ-София.

17.2 Ръководството на съответния Факултет, Филиал или Колеж определя броя на изпитите, с които студентите презаписват курса.

17.3. Студентите, които не завършват семестриално, но след поправителната и след допълнителни сесии са останали с не повече от два неположени изпита, записват условно следващия курс.

18. За студентите от ФФ и ФОЗ от втори курс или следващ, с решение на съответния Факултетен съвет се определя броя на изпитите за условно преминаване в по-горен курс.

19. Обучаващите се по цикличната система студенти по медицина (без семестриално завършващите), останали след поправителната и след допълнителни сесии с два неположени изпита, след заплащане на съответната нормативно определената такса, могат да запишат условно следващия курс, като невзетите изпити трябва да бъдат успешно положени до края на условно записания курс в съответствие с учебния план.

19.1. Записалите условно курса студенти имат право на явяване на изпити на редовна, поправителна и срещу заплащане на допълнителни сесии.

19.2. Разрешава се условно записване на всяка следваща учебна година с не повече от два невзети изпити от предходната учебна година, само когато при всяко условно записване и двата изпита са по различни дисциплини.

19.3. Студентите от МФ, записали условно курса са длъжни да натрупат необходимите кредити в следващата учебна година.

20. Презаписване по слаб успех или прекъсване поради незаверен семестър се разрешава на студентите само веднъж през периода на обучението им, с изключение на семестриално завършващите студенти.

21. Студентите, записали условно курса, но неположили успешно условните си изпити или един от тях, след заплащане на пълния размер на съответната нормативно определена такса, през следващата учебна година презаписват курса, в който по учебен план е съответната дисциплина.

21.1. Чуждестранни студенти, записани по ПМС № 103/ 31.05.93 г. и по ПМС № 228 от 20.05.97 г., които са записали условно курса, ако не положат успешно условните си изпити или един от тях през условно записаната учебна година, губят право на стипендия и след заплащане на пълния размер на нормативно определената такса за чужди граждани, през следващата учебна година година презаписват курса, в който по учебен план е съответната дисциплина.

21.2. Студентите от специалност Медицина, записали условно II-ри или III-ти курс, трябва да положат успешно условните си изпити през условно записаната учебна година. Ако тези студенти не положат успешно условните си изпити, след заплащане на пълния размер на съответната нормативно определена такса, през следващата учебна година презаписват курса, в който по учебен план е съответната дисциплина.

21.3. Студентите с неуспешно положени условни изпити по предклиничните дисциплини от I-ви или II-ри курс, след заплащане на пълния размер на съответната нормативно определена учебна такса, през следващата учебна година презаписват по слаб успех курса, в който по учебен план е съответната дисциплина.

21.4. Студентите от специалност „Медицина“ не могат да продължат в трети курс с не взети изпити от I-ви курс. Те могат да запишат условно трети курс с един невзет изпит от втори курс.

21.5. Студентите от специалност „Медицина“ не могат да продължат в четвърти курс, докато не положат успешно всички изпити от I-ви и II-ри курс.

22. Студентите, останали с повече от два неположени изпита от текущата учебна година, след заплащане на пълния размер на съответната нормативно определена такса, презаписват по слаб успех същия курс през следващата учебна година, като посещават занятията по тези дисциплини, за които не са взели изпитите.

22.1. Студентите от Медицински колеж-София, презаписали курса поради невзети изпити, посещават учебните занятия за дисциплините, по които имат неположени изпити.

22.2. Студентите от ФОЗ по специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“ през учебната година на презаписването на курса, изпълняват и задълженията по клинична практика.

22.3. Студентите от Медицински колеж-София и Филиал-Враца през учебната година на презаписването на курса, изпълняват и задълженията си по учебна практика.

23. Бременните студентки и майките с деца до шест години могат да прекъсват обучението си до две години за всяко дете. До навършване на шест годишна възраст на детето, те ползват облекчен режим на обучение.

23.1. За Медицински колеж-София бременните студентки и майките с деца до шест години след подадено заявление до Директора с приложена съответна документация имат право да отсъстват до една трета от лекционните часове.

23.2. Всяко учебно звено на МУ-София според спецификата на обучението, която провежда преценява какъв може да бъде облекченият режим на обучение.

24. Студентите имат право да прекъсват по време на следването си по: здравословни причини, бременност и майчинство, семейни или социални и финансови причини.

24.1. Прекъсналите по здравословни, семейни или социални причини, които имат заверен семестър и цикли за учебната година, имат право на явяване на изпити в съответствие с учебния план.

24.2. При тежко и продължително боледуване Ректорът на МУ-София може да разреши прекъсване на следването до три учебни години без право на явяване на изпити.

24.3. Прекъсване по финансови, социални или семейни причини се разрешава след завършена учебна година само един път по време на следването за срок от една учебна година със запазване на студентските права.

25. Записаните в първи курс студенти нямат право на прекъсване по финансови, социални или семейни причини през първата си учебна година.

26. Български студенти, загубили студентските си права поради отстраняване от МУ-София, до навършване на 5 години от датата на отстраняването им, могат да възстановят правата си на студенти или чрез успешно положени кандидат студентски изпити или чрез заплащане на такса в размер на таксата за платено обучение на българските студенти, определена за съответната учебна година.

26.1. След изтичане на петгодишен срок от отстраняването, възстановяването на студентските права се извършва само чрез успешно полагане на кандидат-студентски изпити.

27. Студентите, възстановили студентските си права, изпълняват всички задължения по действащия към момента на възстановяването учебен план по дисциплините, по които не са положили успешно изпитите си.

28. Студентското положение на обучаващите се задочно във ФОЗ се урежда в съответствие с настоящия Правилник.

29. В срок до една седмица след приключване на септемврийската поправителна сесия и на допълнителните сесии, студентите са длъжни да се явят в Деканата на съответния факултет за уточняване на студентското им положение.

29.1. На студентите, неявили се в едноседмичния срок, студентското положение се решава в съответствие с настоящия Правилник без да е задължително присъствието или уведомяването на неявеният се студент.

30. Записването на студентите в началото на семестъра се извършва както следва:

30.1. Студентите с всички положени изпити са длъжни да се запишат в съответния курс в срок до една седмица от началото на учебната година

30.2. На студентите явявали се на изпити на допълнителни сесии, курса на обучение се определя до една седмица след приключване на последната допълнителна сесия.

30.3. Студентите явявали се на изпити на удължена сесия или на допълнителни сесии са длъжни да се запишат в съответния курс в срок до една седмица след приключване на последната сесия.

30.4. Студентите, не спазили определените за записване срокове, презаписват курса, в който са били през изминалата учебна година, след заплащане на съответната такса за обучение.

31. Пълен размер на съответната нормативно определена такса за обучение заплащат всички студенти обучаващи се в МУ-София. Пълния размер на съответната нормативно определена семестриална или годишна такса за обучение заплащат всички презаписващи (повтарящи) семестър или учебна година студенти, както и студентите възстановяващи студентските си права.

31.1. Пълен размер на нормативно определената такса за обучение заплащат и всички студенти, прехвърлени от висши медицински училища от България и от чужбина.

31.2. Размерът на съответната нормативно определена такса за обучение не зависи от хорариума или броя на дисциплините, които се изучават през семестъра или през учебната година.

31.3. Нормативно определената такса за обучение не може да бъде променяна, освен по законоустановения ред.

31.4. Пълният размер на нормативно определената такса за обучение за всеки семестър се заплаща в срок до един месец от началото на семестъра. Таксата се счита за платена само тогава, когато сумата е постъпила по сметката на съответното учебно звено на МУ-София.

31.5. Право да бъдат записани за студенти в МУ-София или в съответния курс в МУ-София имат студентите, платили пълния размер на съответната такса за обучение, само когато тя е постъпила по сметката на съответното учебно звено на МУ-София.

31.6. Заплащането на таксата за обучение за семестъра става изцяло и наведнъж. Не се допуска заплащане на семестриална такса за обучение на части.

31.7. Студентите, които не са платили съответната такса за обучение в пълен размер или до крайния срок, определен в този Правилник, автоматично отпадат като студенти и се отстраняват от МУ-София със заповед на Ректора, като отстранените студентите губят студентски права.

31.8. За студентите от шести курс специалност „Медицина” за начало на летния семестър се приема датата на встъпване в преддипломен стаж.

32. Прехвърлените чуждестранни студенти, които трябва да се обучават допълнително по дисциплините, които не са изучавали, освен пълния размер на нормативно определената такса за обучение, трябва да заплатят и допълнителна такса за обучението им по дисциплините, по които те трябва да се обучават допълнително.

32.1. Размерът на заплащането за допълнително обучение за една дисциплина, се изчислява, като съответната такса за семестъра се раздели на броя на дисциплините, които се преподават по време на семестъра, в който се изучава допълнителната дисциплина. Ако в един семестър се изучават допълнително повече от една дисциплина, изчисленото допълнително заплащане за една дисциплина се умножава по броя на допълнително изучаваните дисциплини в същия семестър.

32.2. Когато допълнителното обучение по дисциплината обхваща повече от един семестър, изчисляването на допълнителната сума за плащане става по начина описан в предходната точка 32.1., като изчислението се извършва за всеки семестър поотделно.

32.3. Учебните отдели изчисляват сумата за допълнителното заплащане за всеки прехвърлен в учебното звено чуждестранен студент и изготвят доклад до Декана (Директора), който нарежда заплащане на допълнителното обучение.

32.4. Заплащането на допълнителното обучение става не по-късно от една седмица след срока определен за заплащане на нормативно определената такса. Студентите, които не са заплатили допълнителното обучение в указания срок, автоматично отпадат като студенти и се отстраняват от Университета.

33. Ректорът на МУ-София решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студентите (чл. 32, ал. 1, т. 4 от ЗВО).

33.1. Студентско положение се решава със заповед на Ректора на МУ-София, по доклад на Декана на съответния факултет или на Директорите на Филиал- Враца или на Медицински колеж- София.

34. При нарушаване на Правилниците на МУ – София и морално-етичните норми на поведение, студентите се санкционират съгласно условията и реда на Правилниците на МУ-София и ЗВО със заповед на Ректора на МУ-София.

34.1. За преписване с помощни средства, студентите се отстраняват от МУ-София за срок от една учебна година.

34.2. Студентите незаплатили полагащите им се наеми в Студентските общежития, както и тези нанесли имуществени щети на учебната база, не се записват в съответния семестър до изплащане на дължимите суми не по-късно в срок от седем работни дни от началото на семестъра.

34.3 Студентите незаплатили дължимите суми в срока по предходната точка 36.2 се отстраняват от МУ-София за срок от една учебна година.

35. Студентите от МУ-София, които представят фалшифицирани или с невярно съдържание образователни документи се отстраняват от МУ-София съгласно разпоредбите и условията на член 67 и на член 74, ал. 2 от Закона за висшето образование, губят правата си на студенти и не могат да ги възстановят за срок от пет учебни години.

IX. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЕМАНЕ И ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА СТУДЕНТИ

1. Приемане на български граждани за студенти в МУ-София

1.1. Приемането на български граждани за студенти в МУ-София става съгласно чл. 19, ал. 1, т. 2 от Правилника за устройството и дейността на Медицински университет-София, чл. 3, ал.1 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България и чл. 9, ал. 3, т. 6, чл. 21, ал.2 и 3 и чл. 68 от Закона за висшето образование (ЗВО).

1.2. Български граждани могат да се обучават само на български език.

1.3. Български студенти, които са приети и се обучават срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО в Медицински университет-София, могат да преминат на обучение по държавна поръчка само и единствено след повторно участие в следваща кандидат-студентска кампания, положат успешно конкурсните изпити и получат състезателен бал, с който се класират за обучение по държавна поръчка.

2. Приемане на чужди граждани от трети страни (страни извън ЕС и ЕИП)

2.1. Чуждите граждани от трети страни се приемат за студенти в МУ-София съгласно разпоредбите на Раздел IV. Приемане на чужденци за студенти във висшите училища на Република България от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България.

2.2. Подаването на документите става лично или чрез упълномощен представител, с преведено на български език пълномощно, заверено по съответния ред.

2.3. Чуждите граждани от трети страни могат да се обучават на български език или на английски език, след полагане на изпит по английски език, биология и химия .

2.4. Кандидатите, които желаят да започнат обучението си от първи курс и са получили Виза тип D, могат да се включат в предварително обявен и организиран курс по биология и химия на английски език и да положат изпит по английски език, биология и химия на определените в Правилника дати.

2.5. Кандидатите, подали документи след 01.09.2019 г., след получаване на Удостоверение от МОН и извадена Виза тип D, се записват за подготвителна учебна година в ЦЕОФВС на английски или на български език в зависимост от желанието им.

3. Приемане на граждани от страни членки на ЕС и ЕИП

3.1. Гражданите от страни членки на ЕС и ЕИП се приемат при условията и по реда определени за българските граждани съгласно чл. 68, ал. 7 от ЗВО чрез полагане на конкурсни изпити по биология и химия на български език и класиране по бал на общо основание с българските граждани. Обучението е само на български език, както следва:

- държавна поръчка - **900 лв.**

- обучение срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО за български граждани- **6790.50 лв.**

Таксите за обучение са регламентирани в РМС № 286/ 26.04.2018 г. за уч. 2018/ 2019 г.

Таксите за прием на студенти за обучение срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО са утвърдени от АС на 26.06.2018 г.

3.2. Гражданите от страни членки на ЕС и ЕИП, които кандидатстват в МУ-София за обучение на английски език по специалностите „Медицина”, „Дентална медицина” и „Фармация” се приемат за обучение срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО, след полагане на приемни изпити по английски език, биология и химия на английски език, и класиране в зависимост от свободния капацитет на съответното професионално направление и специалност.

Таксата за обучение се определя с Решение на АС на МУ- София и се утвърждава с ПМС или РМС за съответната учебна година. За уч. 2018/ 2019 г. таксата за специалностите **Медицина и Дентална медицина е 8000 евро** и се формира както следва:

/ 693 лв. x 8.50 = 5890.50 лв. + 900 лв. = 6790. 50 лв. = **3471.93 евро / Фиксинг БНБ /**

Такса за обучение на английски език – 8856, 14 лв. = **4528,07 евро / Фиксинг БНБ /**

Общо: 8000 евро / 15646.64 лв. /

Таксата за специалност Фармация се определя както следва:

/ 693 лв. x 8.50 = 5890.50 лв. + 900 лв. = 6790. 50 лв. = **3471.93 евро / Фиксинг БНБ /**

Такса за обучение на английски език – 4944. 48 лв. = **2528.07 евро / Фиксинг БНБ /**

6000 евро / 11734.98 лв. /

Таксата се заплаща на два пъти в началото на всеки семестър като левова равностойност на сумата в евро.

Курсовите разлики и банковите разходи са за сметка на студента.

3.3. Кандидат- студентският изпит е комбиниран и се състои от следните компоненти:

- **английски език** – текст с научна насоченост /1-1,5 стр./ с 10 възможни отговора, като целта е кандидатът да владее уменията четене с разбиране. Продължителност 30 мин.;

- **изпит по биология** на английски език (15 тестови въпроса).

Продължителност 45 мин.

- **изпит по химия** на английски език (15 тестови въпроса). Продължителност 45 мин.

Общото времетраене на изпита е 2 астрономически часа.

Забележка: При положение, че не е положен успешно един или два от компонентите на изпита – целият изпит се счита за неположен.

Резултатите от писмените работи са окончателни и не подлежат на преоценка.

3.4. След положеният комбиниран изпит по английски език, биология и химия на английски език кандидатите от ЕС и ЕИП се класират по бал по съответните специалности, в съответствие с предварително утвърден от Академичния съвет на МУ- София брой студенти, съобразно капацитета на всяко професионално направление.

3.5. Кандидатите, останали с неуспешно положени изпити или не класирани, при желание от тяхна страна, се записват за подготвителна учебна година в ЦЕОФВС на английски или на български език.

3.6. Кандидатите, чужди граждани, които се обучават в ЦЕОФВС в подготвителната учебна година / на български или на английски език /, полагат изпити по английски език / български език /, биология и химия / съответно на английски или на български език / и получават свидетелство за завършен езиков и специализиран курс съгласно чл. 19 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във ВУ на Р България.

3.7. На издържалите комбинирания изпит / на български или на английски език / и приети за студенти кандидати, чужди граждани, се издават заповеди за записване в избраната от тях специалност на основание чл. 20 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във ВУ на Р България, след като те представят свидетелството по чл. 19.

3.8. Изпитите по английски език / български език /, които се провеждат в ЦЕОФВС при завършването на подготвителната учебна година са еквивалентни на провежданите през лятото приемни изпити по английски език /български език /, биология и химия / съответно на английски или на български език / и съобразени с публикуваното Учебно ръководство за подготовка на чуждите граждани за съответната учебна година.

4. Прехвърляне на български студенти в МУ-София от друго висше медицинско училище в Република България

4.1. Български студенти, които се обучават по държавна поръчка в друг Медицински университет в страната, могат да кандидатстват за прехвърляне в МУ-София след успешно завършен I курс с успех не по-нисък от **Мн. Добър 5.00**, като подадат в срок до 20.08.2019 г. до Ректора на МУ-София, заявление за прехвърляне по образец, академична справка и копие от дипломата за завършено средно образование.

4.2. Всички подадени документи и академични справки се изпращат по опис с придружително писмо до Деканите на Факултети за становище и определяне на курса, в който може да бъде приет съответния прехвърлящ се студент.

4.3. При положително становище от Декана, се издава Заповед за записване на студента в определения курс.

4.4. Студентите, които се обучават по държавна поръчка са задължени в двуседмичен срок да представят в Учебен отдел на Ректората заповед за отписване от ВУЗ-а, в който са се обучавали.

4.5. Прехвърлящите се студенти, които не са представили заповед за отписване в посочения срок се отписват от МУ-София.

4.6. Български студенти, които се обучават срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО в друг Медицински университет в страната, могат да кандидатстват за прехвърляне в МУ-София, ако са завършили успешно учебната година с успех не по-нисък от **Мн. Добър 5.00**, като в срок до 20.08.2019 г. подават до Ректора на МУ-София заявление за прехвърляне по образец, академична справка и копие от дипломата за завършено средно образование.

4.7. Академичната справка на прехвърлящите се студенти, обучаващи се срещу заплащане, се изпраща до Декана на съответния факултет за становище и определяне на курса. В съответствие със становището на Декана, Ректорът на МУ-София издава заповед за записване в определения от Декана курс за обучение срещу заплащане.

5. Прехвърляне на български граждани от чуждестранни висши медицински училища в МУ - София

5.1. За прехвърляне от чуждестранни висши медицински училища в МУ - София могат да кандидатстват български граждани, които успешно са положили кандидат студентски изпит в Медицински университет – София в годината, в която желаят да се прехвърлят в МУ-София.

5.2. В зависимост от резултата от кандидат студентските изпити те могат да бъдат приети в редовна форма на обучение (държавна поръчка) или за обучение срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО за български граждани.

5.3. При приемането им за студенти в МУ-София те представят академична справка от чуждестранното висше медицинско училище, от което желаят да се прехвърлят. Представената Академична справка се изпраща на съответния Декан или Директор за становище и определяне на курса и евентуалните изпити, учебни часове или практики, които прехвърлящият се трябва да положи, при условията, определени от съответния факултет, филиал или колеж.

6. Прехвърляне на студенти от една специалност в друга в рамките на МУ-София

6.1. Прехвърляне на български студенти от една специалност в друга в рамките на МУ-София се допуска по изключение само след успешно завършена учебна година с успех не по-нисък от **Мн. Добър 5.00**.

6.2. Студентите желаещи да се прехвърлят от една специалност в друга подават заявление до Ректора на МУ-София в срок до 20 август 2019 г., с предварително взето съгласие от Деканите на съответните факултети.

6.3. При разрешено прехвърляне Деканът на приемащия факултет определя курса на обучение в съответствие с учебния план на специалността. Ректорът на МУ-София, издава заповед за записване на студента в специалността, в която е заявил желанието си да се обучава.

6.4. При прехвърлянето студентът запазва статута си на студент в редовна форма на обучение по държавна поръчка или на студент, приет за обучение срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО за български граждани.

6.5. Прехвърлянето на български студенти от други Висши медицински училища от страната и чужбина се извършва до началото на учебната година.

6.6. Всички прехвърлени студенти от български или чуждестранни Висши медицински училища представят Академична справка при подаването на документите си за прием в МУ-София.

6.7. Академични справки представени след подаване на документите за приемане в МУ-София не се приемат, не се разглеждат и остават без последствия.

6.8. Деканите/Директорите на обучаващите звена в МУ-София са длъжни да извършват насрещна проверка за автентичност на представените Академични справки.

7. Дипломираните в специалност Дентална медицина, които са се записали за придобиване на втора магистърска степен в Медицински факултет, заплащат такса за обучението си в размера определен за българските граждани, приети в обучение срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО. Срокът на обучението им за придобиване на втора магистърска степен по медицина не може да е по-малък от шест години.

8. Дипломираните в специалност Медицина, които са се записали за придобиване на втора магистърска степен във Факултета по дентална медицина, заплащат такса за обучението си в размера определен за българските граждани, приети в обучение срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО. Срокът на обучението им за придобиване на втора магистърска степен по дентална медицина не може да е по-малък от шест години.

9. Дипломираните в специалност Фармация, които са се записали за придобиване на втора магистърска степен в Медицински факултет или във Факултета по Дентална медицина, заплащат такса за обучението си в размера определен за българските граждани, приети в обучение срещу заплащане по чл. 21, ал.2 от ЗВО. Срокът на обучението им за придобиване на втора магистърска степен не може да е по-малък от шест години.

10. Прехвърляне на чуждестранни студенти в Медицински университет -София от друго висше медицинско училище (ВМУ) в Република България или чужбина:

10.1. Чуждестранни студенти, граждани на страни членки на ЕС или ЕИП или на трети страни, които желаят да се прехвърлят в МУ-София от друго ВМУ в България или чужбина, след успешно завършена учебна година, подават до Ректора на МУ-София заявление по образец, академична справка, копие от личната карта или паспорта в срок до 20.08.2019 г.

10.2. Всички получени документи и академични справки се изпращат с придружително писмо и опис до Деканите на Факултетите за становище и определяне на курс.

10.3. При положително становище от Декана на съответния факултет се спазва следната процедура:

10.3.1. При прехвърляне от Медицински университет в страната с редовни студентски права, се издава заповед за записване в определения от Декана на съответния факултет курс до началото на учебната година.

10.3.2. При прехвърляне от Медицински университет в страната, но със загубени студентски права, кандидатите полагат комбинирания изпит по английски език, биология и химия на определените дати.

10.3.3. При прехвърляне от Медицински университет в чужбина, кандидатите полагат комбиниран изпит по английски език, биология и химия на английски език, на определените дати. / При желание се включват в организирания курс по биология и химия на английски език на определените дати /.

10.3.4. След успешно положен комбиниран изпит по английски език, биология и химия на английски език, се издава заповед за записване в определения от Декана на съответния факултет курс до началото на учебната година.

11. След началото на учебната година не се приемат и не се разглеждат документи за прехвърляне и не се извършва прехвърляне на студенти от други висши медицински училища в страната и чужбина.

12. Прехвърляне на чуждестранни студенти от една специалност в друга в рамките на Медицински университет -София

12.1. Прехвърляне на чуждестранни студенти от една специалност в друга в рамките на МУ-София се допуска по изключение само след успешно завършена учебна година.

12.2. Прехвърляне на чуждестранни студенти от една специалност в друга в рамките на МУ-София се разрешава от Ректора на МУ – София, след съгласуване с Деканите на двата факултета.

12.3. При разрешено прехвърляне Деканът на приемащия факултет определя курса на обучение в съответствие с учебния план на специалността. Ректорът на МУ-София издава заповед за записване на чуждестранния студент в специалността, в която е заявил желанието си да се обучава.

13. Допълнителни условия за прехвърлените чуждестранни студенти

13.1. Прехвърлените чуждестранни студенти заплащат пълния размер на нормативно определената такса за чужди граждани за съответната година на обучение на български или английски език. Ако прехвърленият чуждестранен студент има неположени изпити той заплаща допълнително такса извън нормативно определената такса за обучение, в размер на 120 лева за всеки неположен изпит.

13.2. Ако прехвърленият чуждестранен студент има неизучавани дисциплини или изучавани дисциплини с непризнат хорариум, освен нормативно определената такса за обучение заплаща и допълнителна такса. Размерът на заплащането за допълнително обучение за една дисциплина се изчислява, като съответната такса за семестъра се раздели на броя на дисциплините, които се преподават по време на семестъра, в който се изучава съответната допълнителна дисциплина.

14. Чуждестранни студенти, отписани по собствено желание от Медицински университет -София и продължили обучението си в друго ВМУ в Република България, могат да се запишат отново в МУ-София в същата специалност, от която са се отписали, при наличие на семестриална заверка и след заплащане на съответната нормативно определена такса.

14.1. В тези случаи, чуждестранните студенти след заплащане на нормативно определената такса за обучение за съответната година, имат право да положат невзетите изпити на септемврийската поправителна сесия, а срещу заплащане и на допълнителните сесии, разрешени със заповед на Ректора. Студентското им положение се определя съобразно положените и признати изпити, но не по-късно от 1 месец от началото на семестъра.

14.2. След издадена заповед за записване при неявяване на студента, при неуреждане на финансови въпроси и други подобни, съответният Декан предлага на Ректора на МУ-София уреждане на студентското положение съгласно разпоредбите на този Правилник, на основание чл. 44, ал. 1, т. 9 от Правилника за устройството и дейността на МУ-София и чл. 32, ал. 1, т. 4 от ЗВО.

14.3. При отписване на студенти, които не са провели обучение, се връщат 80 % от внесената семестриална такса. 20 % от внесената такса се удържат за обработка на документацията.

15. Прием на лица с двойно гражданство, едното от които е българско, а другото е от страна, която не е член на ЕС (трета страна).

15.1. Лицата с двойно гражданство, едното от които е българско, а другото е от трета страна, но са завършили средното си образование в Република България, независимо от другото гражданство, се приемат по условията и реда за българските граждани.

15.2. Лицата с двойно гражданство, едното от които е българско, които са завършили средното си образование в трета страна, се приемат по условията и реда определен за граждани на трети страни, като заплащат 50 % от таксата определена за чужди граждани.

15.3. Лицата с двойно гражданство, едното от които е българско, а другото е от трета страна, които се записват за подготвителна учебна година по български или английски език в ЦЕОФВС към МУ-София, независимо от двойното гражданство заплащат пълната такса за езиковото си обучение.

16. При прехвърляне от друго ВМУ от чужбина и при смяна на специалност, студентите могат да бъдат записани в по-горен курс, ако имат успешно положени изпити по две трети от изучаваните дисциплини по учебен план, като обучението им се извършва по индивидуален учебен план, утвърден от Декана, в съответствие с Единните държавни изисквания за съответната специалност.

17. Прехвърлените студенти полагат приравнителни изпити на сесиите в съответствие с учебния план, след изпълнени всички условия и получена официална заверка.

18. Дисциплините по представена Академична справка се признават, ако хорариумът им съответства на Единните държавни изисквания за съответната специалност.

19. Студентите представили Академична справка с невярно съдържание, подправена или фалшифицирана се отстраняват от МУ-София за срок от пет учебни години в съответствие с чл. 67 и чл. 74, ал. 2 от ЗВО.

19. Прехвърлящите се български и чуждестранни студенти от друго ВМУ от страната или от чужбина за специалност „дентална медицина“ могат да бъдат приети при записване до IV курс включително.

20. Прехвърлянето на всички студенти за специалност „Дентална медицина“ се извършва до началото на семестъра.

21. Прехвърлянето на всички студенти за специалност „Фармация“ става не по-късно от 30 октомври на съответната учебна година.

X. УЧЕБНИ ПРАКТИКИ

1. Учебните практики по медицина, дентална медицина и фармация се провеждат в съответствие с учебните планове.

1.1. Клиничните (учебни) практики за студентите от ФОЗ по специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Кинезитерапия“ и „Лекарски асистент“ се провеждат в съответствие с учебните планове.

1.1.1 Организация и провеждане на клиничната практика по специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“ и „Лекарски асистент“ се осъществява в съответствие с приетите Правила за организация и провеждане на клиничната практика.

1.1.2 Студентите от ФОЗ по специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Кинезитерапия“ и „Лекарски асистент“ задължително отразяват извършените дейности по време на клинична практика в „Дневник на студента“.

1.1.3 Клиничната практика за студентите от ФОЗ по специалностите „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Кинезитерапия” и „Лекарски асистент” се заверява и оценява от преподавател, определен за съответната учебна база.

1.1.4. До две отсъствия от клинична практика разрешение за отработване се дава от преподавателя определен за съответната учебна база. Решение за отработване на повече от две отсъствия от клинична практика се взема на Катедрен съвет.

2. Студентите по “Медицина” провеждат лятна учебна практика след II-ри, след IV-ти и след VI-ти семестър по петнадесет календарни дни съгласно утвърдена “Програма за летните учебни практики”.

3. Студентите по “Дентална медицина” провеждат две предклинични практики по 30 календарни дни след II и след IV-ти семестър и две клинични практики по 30 календарни дни след VI и след VIII-ми семестър.

4. Студентите по “Фармация” провеждат летни практики по фармацевтична ботаника - 6 дни след IV -ти семестър и по фармакогнозия - 6 дни след VI-ти семестър.

4.1. Учебните практики са задължителни за всички студенти.

4.2. На български студенти лятна практика се признава след втори семестър на притежаващите диплома от Полувисш медицински институт или колеж, както и на притежаващите документ за работа като санитар, медицинска сестра, клиничен лаборант или помощник фармацевт в това число и на чуждестранните студенти съгласно решение на АС на МУ-София от 05.06.1996 г.

4.3. Студентите по специалност „Кинезитерапия” във ФОЗ, провеждат лятна учебна практика след II-ри, IV-ти и VI-ти семестър по 120 астрономически часа (или 20 работни дни).

4.4. Незаверяването на лятна учебна практика по специалност „Кинезитерапия” във ФОЗ е равносилно на незаверен летен семестър и произтичащите по смисъла на настоящия правилник рестрикции.

5. Чуждестранните студенти провеждат летните си учебни практики само в страната, в която се обучават.

5.1.Чуждестранните студенти по специалностите „Медицина” и „Дентална медицина” могат да провеждат летните си предклинични учебни практики и в друга страна, член на ЕС и ЕИП.

6. Учебната практика на студентите от отделните специалности в Медицинския колеж се провежда в определени дни ежеседмично от I до V семестър по утвърдена програма за практическата им подготовка.

7. Филиал „Проф.д-р Иван Митев“-Враца провежда практическото си обучение по модули.

XI. ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕДИПЛОМНИЯ СТАЖ НА СТУДЕНТИТЕ И ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ

1. Преддипломният стаж на студентите има за цел да осигури висока професионална подготовка в областта на изучаваната специалност, да усъвършенства придобитите по време на следването практически знания и умения за изграждането на трудова и теоретична подготовка за самостоятелно решаване на организационни, профилактични, диагностични, лечебни и други професионални задачи.

2. Заместник деканите по учебната дейност контролират цялостната работа по организацията и провеждането на преддипломния стаж по дисциплини и бази.

2.1. Професионално-учебната дейност на студентите се ръководи от хабилитирани лица, определени от ръководител катедра, след съгласуване със Зам. декана по учебната дейност на факултета.

2.2. По изключение професионалната специализация на студентите може да се ръководи от преподаватели с образователна и научна степен (ОНС) „доктор на науките” или от преподаватели с ОНС „доктор” с дългогодишна практика.

3. Права и задължения на студентите в преддипломния стаж

3.1. От ръководството на съответното звено по време на преддипломния стаж на студентите се осигуряват подходящи условия на труд и почивка, както и лични, трудови предпазни и други средства във връзка с охраната на труда.

3.2. Студентите са длъжни да спазват учебната план-програма и Наредбата за вътрешния ред на базите за провеждане на стажа и Закона за висшето образование (ЗВО).

3.3. Студентите са длъжни да спазват работното време на съответната база, в която са разпределени, да отработват предвидените по учебните програми задължителни изисквания, да изпълняват всички разпореждания на своите ръководители, да изпълняват програмата, отразена в “Книжка на стажанта”, която представят при явяване на държавен изпит.

3.4. Студент, който не е изпълнил учебния план и програмата за преддипломния стаж, не се допуска до държавен изпит. Той прекъсва обучението си или се отстранява от МУ-София.

3.5. С разрешение на Зам. деканите по учебната дейност се допускат по изключение до държавен изпит студенти по болест, бременност или майчинство със задължение да отработят пропуснатите дни.

4. Съгласно решение на АС от 30.03.1992 г. поради липса на регламент за статута на стажантите, последните се водят студенти VI курс (респективно V курс), получават стипендии по общия ред в съответствие с успеха, показан в предходната година.

4.1. Стажантите, прекъснали по някаква причина провеждането на преддипломния стаж, не получават стипендия за периода на прекъсването.

4.2. След записване по решение на Деканския съвет стипендия получават само тези стажанти, които са прекъснали по болест, бременност и майчинство или по сериозни семейни причини приети за такива от Декана въз основа на аргументирана писмена молба от стажанта до него.

5. Не се допуска чуждестранните студенти да провеждат преддипломния си стаж в чужбина.

6. Преддипломен стаж на студентите от специалност “Медицина”

6.1. Студентите медици встъпват в преддипломен стаж след успешно положени семестриални изпити.

6.2. Преддипломният стаж е с обща продължителност **356** календарни дни, разпределени както следва:

6.2.1. Вътрешни болести – 56 календарни дни

6.2.2. Хирургия – 55 календарни дни

6.2.3. Акушерство и гинекология – 55 календарни дни

6.2.4. Педиатрия – 55 календарни дни

6.2.5. Хигиена, инфекциозни болести, епидемиология и социална медицина – 40 календарни дни

6.2.6. Обща медицина – 20 календарни дни

6.2.7. Спешна медицина – 25 календарни дни

6.2.8. За теоретична подготовка и полагане на държавни изпити се определят общо **50** календарни дни.

6.2.9. За студенти, обучаващи се на английски език, на които е необходим допълнителен преддипломен стаж по избрани от тях дисциплини се провежда обучение извън преддипломния стаж по учебен план. Това обучение се заплаща допълнително от тях.

6.3. Преддипломният стаж на студентите по “Медицина” се провежда в лечебно-диагностичните и профилактични бази на МУ-София или в болници, които са утвърдени от ръководството на факултета.

6.4. Разпределението в потоци на стажантските групи по съответните дисциплини се утвърждава с решение на Факултетен съвет и се осъществява по график изработен от учебните отдели на Деканата, както следва:

Общ брой стажантски групи – 46, разпределени в 4 потока по 12 групи.

6.4.1.Разпределението по бази се извършва от отговорниците по учебната работа на съответните катедри, които извършват и окончателна заверка на стажа в “книжка за провеждане на преддипломния стаж”, по предварително изработен от деканата график за съответните дисциплини.

6.4.2. Студентите се явяват на държавен изпит със студентска книжка и “книжка за провеждане на преддипломния стаж”.

6.4.3. Не се допуска индивидуално провеждане на преддипломния стаж, както и паралелно провеждане на преддипломен стаж по две дисциплини едновременно

6.4.4. След приключване на цялостния преддипломен стаж се определя поправителна сесия в съответствие с учебния график. Студентите се допускат до поправителна сесия независимо от броя на невзетите изпити.

7. Преддипломен стаж на студентите от специалност „Дентална медицина”.

7.1. Стажантското обучение се провежда интегрирано с аудиторна заетост за катедрите по Протетична дентална медицина, ОЛЧХ, Консервативно зъболечение, Детска дентална медицина, Ортодонтия, Пародонтология и Образна и орална диагностика по 1 учебен час дневно.

7.2. Общият хорариум е 1 014 учебни часа, от които 14 учебни часа лекции и 1 000 учебни часа практическо обучение.

7.3. Практическото обучение на студентите се извършва по двойки на една работна машина.

7.4. Преподавателите от катедрите провеждат семинар със стажантите по 1 учебен час седмично.

7.5. Аудиторната заетост на асистентите от катедрите е по 1 учебен час дневно за практическа работа (включително по 1 учебен час седмично семинар).

7.6. Не се допуска започване на стажа с невзети семестриални изпити.

7.7.Общата продължителност на преддипломния стаж е шест месеца – от **10.09.2018 г.** до **08.03.2019 г.**

7.8. ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ:

7.8.1. Редовна сесия – 11 Март – 19 Април 2019 год.

7.8.2. Поправителна сесия – 22 Април –23 Май 2019 год.

7.8.3. Първа допълнителна сесия – 03 Юни – 06 Юни 2019 год.

7.8.4. Втора допълнителна сесия – 14 Октомври – 15 Ноември 2019 год.

7.9: Съгласно Решение на АС от 22.11.2016 г. преддипломния стаж на студентите от ФДМ, обучавани на английски език се заплаща както следва:

7.9.1. Заплащане на ординаторите – средно месечно възнаграждение по 220 лв.

7.9.2. Заплащане на асистент – по 15 лв. на учебен час. Максималният брой часове, които могат да бъдат заплатени на месец са 20 часа за асистент за всяка от 6-те катедри, участващи в стажа.

7.9.3. Заплащане на хабилитирано лице – по 25 лв. на всеки хабилитиран, оценяващ интегрирания пациент на стажанта. За всеки студент се заплаща общата сума от 150 лв., след успешна заверка от всички хабилитирани лица.

8. Преддипломен стаж на студентите от специалност “Фармация”.

8.1. Общата продължителност на преддипломния стаж на студентите от специалност “Фармация” е шест месеца.

8.2. Преддипломният стаж се провежда в открита или болнична аптека, утвърдена със заповед на Декана.

8.3. Влизането в преддипломен стаж става след успешното полагане на всички семестриални изпити.

8.4. Нормативно определената такса за обучение се внася преди започване на стажа.

8.5. Неплатилите нормативно определената такса за обучение не се допускат до стаж.

8.6. Разпределението на студентите по бази се извършва от отговорника по стажа към Фармацевтичния факултет.

8.7. След завършване на стажа студентите се явяват на колоквиуми по фармацевтична химия и анализ, фармакогнозия, фармакология и токсикология, технология на лекарствените средства и биофармация и фармацевтично законодателство.

8.8. По желание студентите могат да защитят дипломна работа, ако имат среден успех от учебните дисциплини, включени в държавния изпит най-малко Мн.добър (4.50) и най-малко Мн.добър (5.00) по дисциплината, по която ще изготвят дипломната си работа.

8.9.1. Редовна сесия **15.10.2018 г. – 16.11.2018 г.**

8.9.2. Поправителна сесия **26.11.2018 г. – 14.12.2018 г.**

8.9.3. Допълнителна сесия **07.01.2019 г. – 18.01.2019 г.**

9. Преддипломен стаж на студентите от Факултет по обществено здраве

9.1. Студентите от специалността "Управление на здравните грижи" за ОКС "Бакалавър" задочна форма на обучение във Факултета по обществено здраве (ФОЗ) встъпват в преддипломен стаж **от 13.02.2019 г. до 27.05.2019 г.**

9.2. Студентите от специалността "Управление на здравните грижи" за ОКС "Бакалавър" редовна форма на обучение във Факултета по обществено здраве (ФОЗ) встъпват в преддипломен стаж **от 15.10.2018 г. до 23.11.2018 г.**

9.3. Студентите от специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“ и „Лекарски асистент“ за ОКС „Бакалавър“ редовна форма на обучение във Факултета по обществено здраве (ФОЗ), встъпват в преддипломен стаж след успешно положени семестриални изпити за трети курс-летен семестър.

9.3.1. Стажът е с продължителност 1600 астрономически часа (2133 академични часа).

9.3.2. Студентите от специалност „Кинезитерапия“ встъпват в преддипломен стаж от 11.02.2019г. до 23.05.2019 г., след успешно положени семестриални изпити.

9.3.3. Преддипломният стаж на студентите по специалност „Кинезитерапия“ за ОКС „бакалавър“ - редовна форма на обучение е с продължителност 600 астрономически часа.

9.4. Държавни изпити за студентите от ОКС „Бакалавър“ от редовна форма на обучение по специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“, „Кинезитерапия“ и за специалностите „Управление на здравните грижи“, „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, редовна и задочна форма на обучение:

9.4.1. Редовна изпитна сесия **27.05.2019 г. - 28.06.2019 г.**

9.4.2. Септемврийска поправителна изпитна сесия **02.09.2019 г. - 09.09.2019 г.**

9.5. Държавни изпити за студентите от редовна форма на обучение по специалност "Управление на здравните грижи" за ОКС "Бакалавър":

9.5.1. Редовна изпитна сесия **03.01.2019 г. - 04.02.2019 г.**

9.5.2. Септемврийска поправителна изпитна сесия **02.09.2019 г. - 09.09.2019 г.**

9.5.3. Завършилите семестриално студенти от специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ - редовно и задочно обучение имат право на поправителна и допълнителни сесии в рамките на VIII-ми семестър преди държавна изпитна сесия.

9.6. За специалностите „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ , „Управление на здравните грижи“, „Стратегически мениджмънт на фармацевтичната дейност“ и „Трудова медицина и работоспособност“ за ОКС "Магистър" след ОКС "Бакалавър" и за ОКС "Магистър":

9.6.1. За подаване на заявления за изготвяне на дипломни работи -от **11.02.2019 г. до 19.02.2019г.**

9.6.2. Предаване на готови дипломни работи до **17.05. 2019 г.** за юнска изпитна сесия.

9.6.3. Защити на дипломни работи от **17.06.2019 г. до 21.06.2019 г.**

9.6.4. За подаване на заявления за изготвяне на дипломни работи -от **17.06.2019 г.до 21.06.2019 г.**

9.6.5. Предаване на готови дипломни работи от **09.09.2019 г. до 13.09.2019 г.** за септемврийска изпитна сесия

9.6.6. Защити на дипломни работи от **24.09.2019 г. до 04.10.2019 г.**

9.6.7. За подаване на заявления за изготвяне на дипломни работи-от **24.09.2019 г. до 30.09.2019 г.**

9.6.8. Предаване на готови дипломни работи до **13.12.2019 г.** за януарската изпитна сесия

9.6.9. Защити на дипломни работи - **Февруари 2020 г.**

10. Провеждане на преддипломния стаж във филиал „проф. д-р Иван Митев” – Враца към МУ-София

10.1. Преддипломният стаж на студентите има за цел да осигури висока професионална подготовка на изучаваната специалност, да усъвършенства придобитите при следването практически знания и умения, да изгради трудова дисциплина, да подготвя студентите за вземане на решения при изпълнението на професионалните задължения.

10.2. Зам. директора по практическо обучение контролира цялостната организация и провеждане на преддипломния стаж. Професионално-учебната дейност на студентите се ръководи от асистенти и преподаватели по практика, назначени със заповед от Директора на Филиала. В обучението се включват и наставници от учебно-практическите бази, определени от главната или старша медицинска сестра/ акушерка, с ОКС „бакалавър”.

10.3. Преддипломният стаж на студентите се провежда в учебни бази, след сключен договор за обучение.

10.4. Не се допуска започване на стажа с невзети семестриални изпити.

10.5. Разпределението на стажантските групи от съответните специалности се извършва по учебен план със заповед на Директора на филиала, а по бази – от ръководителите по учебно-практическата дейност (асистенти и преподаватели по практика) в съответното отделение, след предварително изработен график в три екземпляра.

10.6. Провеждане на преддипломния стаж в чужбина за чуждестранните студенти не се допуска.

10.7. Общата продължителност на преддипломния стаж на студентите от специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ е 1600 астрономични часа (2133 академични часа) и се провежда след успешно положени семестриални изпити за III-ти курс - летен семестър.

10.8. Права и задължения на студентите в преддипломен стаж:

10.8.1. По време на преддипломния стаж студентите имат осигурени от ръководството на съответното звено условия на труд, почивка, лични и групови предпазни средства, съгласно изискванията на охраната на труда.

10.8.2. Студентите са длъжни да спазват ЗВО, учебния план и Наредбата за вътрешния ред на базите за провеждане на стажа.

10.8.3. Студентите са длъжни да спазват работното време на съответната база, в която са разпределени да отработват предвидените по учебните програми задължителни изисквания, да изпълняват всички разпоредения на своите ръководители, да водят „Дневник на стажанта”, който представят при явяване на текущ и държавен изпит.

10.8.4. Студент, който не е изпълнил учебния план и зададената курсова работа за преддипломния стаж, не се допуска до държавен изпит. Той прекъсва обучението си със Заповед на Ректора или на упълномощено от него лице по предложение на Директора на Филиала. Изключения се допускат по болест, бременност или майчинство с разрешение на Директора и със задължение да отработят пропуснатите дни.

10.9. Контрол и оценка на преддипломния стаж.

10.9.1. При завършване на преддипломния стаж в дадено отделение се провежда текущ изпит от двучленна комисия с председател хабилитирано лице.

10.9.2. Текущият изпит включва практическа работа, казуси с теоретична обосновка и изработване на реферат по предварително определени теми в учебния план.

10.9.3. При слаба оценка на текущия изпит от преддипломния стаж студентите имат право на още едно явяване до края на семестъра. При втора слаба оценка студентът повтаря съответното отделение след приключване на семестъра.

10.9.4. При получени слаби оценки в повече от две отделения в края на семестъра студентът презаписва същия и повтаря целия преддипломен стаж.

10.9.5. Повтарянето на преддипломния стаж, поради слаб успех може да се организира само в рамките на учебните семестри със заповед на Директора.

10.10. Студентите, незаверили преддипломния стаж по здравословни или семейни причини, по бременност или майчинство имат право да довършат необходимия хорариум по учебен план в хода на следващата учебна година, но не по-късно от 3 г. след семестриалната им заверка.

10.11. В рамките на преддипломния стаж за всеки семестър стажанта разработва курсова работа по определени в учебния план теми. Ръководителят на учебно-практическата дейност проверява и оценява курсовата работа и изготвя доклад до комисията, отговаряща за кредитната система във Филиал „Проф.д-р Иван Митев“ - Враца. Въз основа на този доклад се издава удостоверение, в което се отразява кредитната оценка.

11. Преддипломен стаж на студентите от Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ – София.

11.1. Общата продължителност на преддипломния стаж на студентите от всички специалности на Медицински колеж „Й.Филаретова“ – София е 800 академични часа, разпределени в 15 учебни седмици на VI семестър.

11.2 При възстановяване на студентски права, загубени поради невзети държавни изпити студентите от Медицинския колеж (МК) повтарят целият преддипломен стаж.

12. Учебно практическа дейност (УПД) и преддипломен стаж на студентите от Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ – София се провежда в учебни бази, след сключен договор за обучение с акредитирани Многопрофилни болници за активно лечение (МБАЛ) и други специализирани заведения.

13. Клиничната практика и преддипломният стаж на студентите от Факултета по обществено здраве (ФОЗ), специалности – „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Лекарски асистент“ и „Кинезитерапия“ се провеждат в клинични бази, след сключен договор за обучение с акредитирани лечебни заведения.

14.Комисиите за държавен изпит се определят по предложение на Декана на факултета (Директора на колежа или Филиала) и се утвърждават със заповед на Ректора на МУ-София.

15. Студентите от специалност „Медицина“, незаверили преддипломния стаж по здравословни или семейни причини, както и майки и бременни, прекъсват за една учебна година (период) и имат право да довършат необходимите учебни програми в хода на следващата учебна година, но не по-късно от три години след семестриалната им заверка.

15.1. Студентите от специалност „Медицина”, незаверили преддипломния стаж прекъсват поради незаверен преддипломен стаж за една учебна година (период) и се включват в хода на преддипломния стаж през следващата учебна година, но не по-късно от три години след семестриалната им пзаверка.

16. На студентите от VI курс специалност “Медицина” се разрешава допълнителна сесия за държавен изпит до края на месец Ноември.

17. Студентите, които след последната държавна поправителна сесия останат с неположени изпити, прекъсват поради невзети изпити и имат право на явяване в хода на сесиите на следващия след прекъсването им курс по съответния стаж, но не повече от 3 пъти и не по-късно от една година.

18. Бременните студентки и майките с деца до 6 години, студентите с тежки заболявания и по семейни причини, могат да подадат молба за отлагане на държавните изпити, които трябва да положат в хода на сесиите на следващите след отлагането курсове, не по-късно от 3 години. Ако след тригодишния срок не са положени отложените държавни изпити те губят студентските си права.

XII. СТАТУТ НА ЗАМ. ДЕКАНИТЕ ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ. СТУДЕНТСКА КАНЦЕЛАРИЯ

1. Организация, провеждане и контрол на учебната дейност

1.1. Заместник деканите по учебната дейност (УД) организират, ръководят и контролират цялостната работа и трудовата дисциплина на всички служители от учебния сектор и студентските канцеларии при изпълнение на служебните им задължения.

1.2. Заместник деканите по учебната дейност осъществяват взаимоотношенията с катедрите, отнасящи се до организацията и провеждането на учебната година, изпитните сесии и др.

1.3. Заместник деканите по учебната дейност осигуряват организацията на учебния процес.

1.4. Заместник деканите по учебната дейност ръководят експертната комисия по учебната част.

1.5. Заместник деканите по учебната дейност кореспондират с Декана и с всички ръководители на катедри, ръководства на университетски болници, курсовите ръководители, отдел „Учебен” на Ректората и органите на Студентския съвет.

1.6. Заместник деканите по учебната дейност контролират организирането и провеждането на текущи мероприятия по учебната дейност със студенти и в следдипломното обучение.

1.7. Заместник деканите по учебната дейност организират провеждането на промоции.

1.8. Заместник деканите по учебната дейност участват в изготвянето на Наредби, Правилници и др. на МУ - София.

1.9. Заместник деканите по учебната дейност контролират и провеждането на семестриалните и държавните изпити в съответствие с изискванията на Правилника за устройството и дейността на Медицински Университет-София и Правилника за подготовка и провеждане на учебната година.

2. Административно обслужване на студентите:

2.1. Записване на новоприетите и настоящите студенти в съответните курсове.

2.2. Ежедневно разглеждане за решаване на молбите на студентите, постъпили в Деканата.

2.3. Заверка на семестрите и цялостна заверка на учебната година в главната книга и студентските книжки по установен ред.

2.4. Изготвяне доклад пред Деканския съвет относно решаване на студентското положение на студентите и други проблеми, свързани с учебната дейност.

2.5. Издаване на уверения, удостоверения и протоколи за изпити.

2.6. Издаване на академични справки, дипломи и европейски приложения към дипломите.

2.7. В рамките на една учебна година всеки студент има право на една безплатна академична справка. За всяка следваща академична справка се заплаща таксата определена за тази административна услуга в съответното звено.

XIII. СТАТУТ НА КУРСОВИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ

1. Курсовите ръководители са непосредствени административно отговорни лица за цялостна работа на курса.

1.1. Курсовите ръководители решават самостоятелно или поставят за решаване пред Декана въпроси, засягащи успеха, дисциплината и нормалното протичане на учебния процес в курса. В ежедневната си дейност те се ръководят от ЗВО и настоящия Правилник.

2. Курсовите ръководители се назначават от Декана на факултета (Директора на колежа или филиала) по предложение на Зам. Декана по УД за една учебна година. Те се освобождават по реда на тяхното назначаване.

3. Права и задължения на курсовите ръководители:

3.1. Курсовите ръководители съвместно със Студентския съвет определят студенти-групови отговорници.

3.1.1. за Медицински факултет определят по един отговорник на 4 студентски групи.

3.2. Курсовите ръководители поддържат непосредствена връзка с ръководителите на катедрите, обучаващи съответния курс.

3.3. Курсовите ръководители поддържат връзка с органите на Студентския съвет чрез студентските представители в него от съответния или друг курс и груповите отговорници.

3.4. Курсовите ръководители представляват интересите на студентите пред по-горни административни инстанции.

3.5. Курсовите ръководители предлагат на Зам. Декана мерки за необходимите условия за нормално протичане на учебния процес;

3.6. Курсовите ръководители контролират изработването на плана за текущия контрол и следят за спазването му;

3.7. Курсовите ръководители информират своевременно курса за всички разпоредби на Деканата и Ректората или за промяна в учебния график.

4. Във Филиал „Проф.д-р Иван Митев“-Враца координаторите на специалностите „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Трудотерапия“ и „Лекарски асистент“ координират и организират провеждането на учебната практика и пред дипломния стаж в базите за обучение, изработват графици за УПД, участват с ръководителите на катедри в изработването на Индивидуалните възлагателни планове, които се утвърждават от Директора на Филиала. Назначават се от Директора за срок от една година.

XIV. СТАТУТ НА РЪКОВОДИТЕЛ НА СПЕЦИАЛНОСТ В МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ

1. Ръководителите на специалности координират цялостната дейност в специалността и отговарят за изпълнение на задачите по организацията и провеждането на учебния процес в нея. Организират и контролират провеждането на учебната практика и преддипломния стаж в клиничните и други бази. Назначават се от Директора за срок от една година.

XV. СТАТУТ НА СТУДЕНТИТЕ-ДЕМОНСТРАТОРИ

1. Студентите-демонстратори се явяват активни помощници на асистентите при провеждането на практическите упражнения по анатомия, патоанатомия и други дисциплини, като демонстрират специфични процеси, манипулации, необходими за придобиване на практически умения и знания.

2. За студенти-демонстратори се подбират показалите значителен интерес към дисциплината и придобили отлични теоретични познания и практически умения, потвърдени с отлична оценка на изпита, кандидати, подали молба до ръководителя на катедрата в срок до 01.10. 2017 г.

2.1. Молбите се разглеждат на първия катедрен съвет, като за новопостъпващите демонстратори се изисква атестация от асистентите, които са ги обучавали.

3. Демонстраторите се преназначават всяка година, след като на катедрен съвет, съответният асистент даде оценка на работата им.

4. Минималният брой отработени учени часове за месеца се определя от съответната катедра, съобразно хорариума.

5. Заплащането на труда, който не трябва да надвишава 6 учебни часа седмично, се извършва съобразно нормативните документи.

5.1. Отработените над определения норматив допълнителни учебни часове не се заплащат.

6. Студентите-демонстратори са задължени да посещават учебните занятия съгласно програмата на съответния курс, като при представяне на заверена от ръководителя на съответната катедра бележка от деканата, могат да отработят до 2 упражнения за учебна дисциплина на семестър.

XVI. НОРМАТИВИ ЗА УЧЕБНАТА ЗАЕТОСТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ В МУ-СОФИЯ ЗА ЕДНА УЧЕБНА ГОДИНА

1. Аудиторната заетост на преподавателите в МУ -София включва лекции, упражнения и изпити на студенти, занятия със стажантски групи, учебни часове от избираеми курсове (модули), ръководство на дипломанти, научно ръководство на докторанти и обучение на специализанти.

1.1. Не повече от 80 учебни часа годишно за научно ръководство на редовен и задочен докторант, независимо от броя на научните ръководители на докторанта.

За дейност, свързана с обучението на докторанти (изнасяне на лекции, семинари, практически занимания и др.), учебните часове се отчитат с 30% увеличение.

1.2. Обучение на специализанти, както следва: Научно ръководство – 40 уч. часа; Колоквиум – по 1 час на изпитан специализант; Държавен изпит – по 8 часа за 2 дни (за всеки член на Държавната изпитна комисия).

2. Извънаудиторната заетост включва консултации, ръководство на студентски научен кръжок, разработка, ръководство на курсова работа.

3. Аудиторна заетост на нехабилитираните преподаватели е:

3.1. На клинична и клинично-диагностична катедра 220 учебни часа;

3.2. На неклинична катедра 360 учебни часа;

3.3. На Центъра по езиково обучение, физическо възпитание и спорт:

3.3.1. аудиторна заетост на преподавателите по език 550 учебни часа;

3.3.2. аудиторна заетост на преподавателите по спорт 600 учебни часа, като в това число влизат:

3.3.2.1. до 120 учебни часа за тренировъчна и състезателна работа с представителните отбори;

3.3.2.2. до 60 учебни часа за изнесено обучение по летни спортове

3.3.2.3. 60 учебни часа за изнесено обучение по зимни спортове.

3.4. На щатни преподаватели по практика към Медицинския колеж 600 учебни часа;

3.5. На щатни преподаватели по практика към ФОЗ и Филиал-Враца 600 учебни часа;

3.6. На катедра “Анатомия” (предвид 6 часов работен ден) 270 учебни часа;

3.7. На катедрата, провеждаща преддипломен стаж - по три учебни часа дневно за всяка група стажанти.

3.8. Минималната задължителна аудиторна заетост на нехабилитираните преподаватели с цел искане на нови бройки съвпада с тази от т.3.1 до т.3.5 включително.

4. Аудиторната заетост на хабилитираните преподаватели е:

4.1. 50% от тази на нехабилитираните.

4.2. Минималната задължителна аудиторна заетост от лекции на хабилитираните преподаватели с цел искане на нови хабилитации е 15 учебни часа.

5. Общата учебна заетост се възлага и отчита въз основа на утвърдените учебни планове, принципите и критериите за определяне на учебната заетост и приетия от Академичния съвет норматив за учебната натовареност. Най-малко 2/3 от учебната заетост на всеки преподавател трябва да се формира от аудиторната му дейност.

5.1. Ръководителите на катедри са задължени в края на всеки семестър (цикъл) да представят в Учебен отдел на факултета поименна справка за аудиторната натовареност (лекции, упражнения, изпити) на редовни и хонорувани преподаватели.

5.2. Ръководителите на катедри са задължени в срок до един месец от края на учебната година да представят обобщена поименна справка за годишната им учебна натовареност.

6. Наднормативни и хонорувани учебни часове на преподавателите в МУ - София се възлагат само при липса на възможност за изпълнение на съответните учебни планове и програми от преподаватели, специалисти от съответната катедра.

6.1. Хоноруването на наднормативните учебни часове се извършва само след като всички преподаватели от катедрата, включително и за отсъстващите със съгласието на катедрения съвет или поради специализация в чужбина и страната, са изпълнили нормативната натовареност, определена за нехабилитираните и съответно за хабилитираните преподаватели.

6.2. При надхвърляне на задължителната аудиторна заетост, посочена в т. 3 и 4, по предложение на катедрата, Факултетният съвет може да избира хоноруван преподавател за срок от 1 учебна година. Хоноруваните преподаватели не могат да получават по-голяма от средната за хабилитираните или нехабилитираните преподаватели на катедрата аудиторна заетост.

6.3. Хоноруваните преподаватели от клиниките по детска хирургия, токсикология, изгаряния и пластична хирургия на Пирогов, Националната кардиологична болница (НКБ) клиниката по онкохематология към УМБАЛ „Царица Йоанна” и ОПЛ получават възнаграждение за възложените им учебни часове по учебен план, съгласно представени доклади от съответните ръководители на катедри.

6.4. Възлагане на преподаване съгласно учебната програма

6.4.1. Обучение на български език - за редовни преподаватели към дадена катедра на МФ, на които се възлага тематично обучение на български студенти по учебен план в друга катедра на МФ отработените учебни часове ще бъдат включвани в индивидуалната им аудиторна заетост към катедрата, в която са на щат. Възлагането на учебна дейност да става чрез доклад от Ръководител катедра след проведен Катедрен съвет и одобряване от Декански и Факултетен съвет. Отчитането на отработените учебни часове в преподаване на български студенти ще се осъществява въз основа на доклад от ръководителя на възлагащата учебна дейност катедра след всеки семестър и/или цикъл.

6.4.2. Обучение на английски език - за редовни преподаватели към дадена катедра на МФ, на които се възлага тематично обучение на английски език по учебен план в друга катедра на МФ, възлагането на учебна дейност да става чрез доклад от Ръководител катедра след проведен Катедрен съвет и одобряване от Декански и Факултетен съвет. Заплащането на отработените учебни часове да бъде въз основа на доклад от ръководителя на възлагащата учебна дейност катедра.

7. Изплащането на суми за извършена учебно-преподавателска работа от преподавателите в клиничните катедри на Медицински факултет (МФ), базирани в лечебни заведения еднолични акционерни дружества (ЕАД) и Университетски болници, с които има сключени договори като бази за обучение на МУ-София, може да се осъществява в съответствие със сключени

допълнителни трудови договори за преподавателска и научно-изследователска работа, на основание чл.73 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ).

7.1. Деканското и факултетно ръководства на МФ съгласувано с Ректората на МУ-София определя броя и лицата, необходими за научно-преподавателска дейност, като същевременно прецизира броя на учебните часове по съответни катедри и на преподавателските кадри, съобразно с учебния план и програми за дадена учебна година.

7.2. Изплащането на средствата за преподавателска работа, осъществена от клиничните научно-преподавателски кадри (НПК) на МФ по допълнителен трудов договор се осъществява със средства за работни заплати по бюджета на МУ-София за съответната година.

8. При изпълнение на нормативната аудиторна заетост от научно преподавателските кадри (НПК) на катедрата, посочена в т.3 и т.4 за положените наднормативни учебни часове се заплаща допълнително **възнаграждение в размер не по-малко от определеното с Решение на АС от 08.01.2016 г.:**

8.1. За нехабилитирани лица не по-малко от 11 лв. на всеки изработен учебен час.

8.2. За хабилитирани лица не по-малко от 13 лв. на всеки изработен учебен час.

8.3. На щатни преподаватели по практика към Филиал „Проф. д-р Иван Митев“ – Враца – не по-малко от 5 лв. за всеки изработен учебен час.

8.4. Редовните преподаватели имат предимство при отработването на учебната натовареност преди да се поканят хонорувани.

8.5. Начинът на заплащане на нормативните и наднормативните часове за съответната учебна година е регламентиран в чл.47 от Клективния трудов договор / в сила от 01.01.2018 г./.

8.6. Положените учебни часове в преподаването на английски език за чуждестранни студенти се заплаща допълнително съгласно Решенията на АС от 16.03.2010 г., от 30.11.2010 г., от 14.06.2011 г., от 26.05.2015 г. и от 25.07.2017 г., както следва:

8.5.1. 30 лв. на учебен час за проведено упражнение;

8.5.2. 70 лв. на учебен час за проведена лекция от хабилитирани лица;

8.5.3. 45 лв. на учебен час за проведена лекция от нехабилитирани лица;

8.5.4. 30 лв. на учебен час за проведено упражнение по дисциплината „Български език“ за преподаватели на основен трудов договор в МУ- София;

8.5.4.1 20 лв. на учебен час за проведено упражнение по дисциплината „Спорт“ за преподаватели на основен трудов договор в МУ- София;

8.5.4.2 15 лв. на учебен час за проведено упражнение по дисциплините „Български език“ и „Спорт“ за външни хонорувани преподаватели

8.5.5. 15 лв. на учебен час за проведено упражнение в подготвителната учебна година в ЦЕОФВС;

8.5.6. по 50 лв. на учебен час за теоретично преддипломно обучение на стажант-лекари.

9. За научно преподавателските кадри, без тези по т. 7, положените наднормативни учебни часове в рамките на законоустановеното работно време се заплащат като част над основната работна заплата в рамките на средствата за работни заплати, т.е. като елемент на брутната работна заплата на съответния преподавател.

9.1. Редовните преподаватели имат предимство при отработването им преди да се поканят хонорувани.

10. Когато се изпълняват учебни часове в извън законоустановеното работно време, положеният труд се заплаща като наднормена учебна натовареност по реда на чл.7, раздел II от Кодекса на труда (КТ).

11. В съответствие с чл. 4 от ПМС № 14/1998 г. и Вътрешните правила за работната заплата (ВПРЗ) се допуска определяне от Ръководството на МУ - София на по-висока средна месечна

брутна работна заплата (СМБРЗ) на едно лице от персонала за структурните звена, финансирани чрез бюджета на МУ- София. Същите следва да доказват чрез разчет (тримесечно) изпълнение на собствените приходи по бюджета им, при условие, че са изплатени всички задължения и доставки към кредитори и външни доставчици.

12. Деканските ръководства по решение на Факултетния съвет, могат да въведат от собствени средства на факултета допълнително материално стимулиране за научни постижения.

12.1. Критериите за получаване на тези добавки за научни постижения се изработват и определят от факултетните съвети, като възнагражденията се изплащат след завършване на учебната година по решение на Деканата на факултета.

13. В срок до 15.10. всяка катедра представя анализ и предложения за годишната учебна заетост в писмен вид в Деканата.

13.1. Пропуснатите аудиторни часове поради официални празници се признават за изпълнение на учебната дейност, която подлежи на хонорироване.

14. Общата учебна заетост се редуцира за времетраенето на разрешено от ФС ползване на правата по чл.55, ал.2 от ЗВО, курсове за езиково обучение, специализация в чужбина, написване на учебници, създаване на учебни помагала и учебни филми, отпуск по майчинство или по болест над един месец, когато съвпадат със семестриалното обучение на студентите. Изработени в повече учебни часове за сметка на отсъстващия се хонорират.

15. Извършената аудиторна и научна работа се регистрира по катедри, секции, отделения. Ръководителят на катедра, секция, отделение ежесечно проверява редовността на отчитане на аудиторната и учебната заетост.

15.1. Ръководителите на клиничните катедри са отговорни пред ФС и са задължени да осигурят равномерно разпределение на учебната натовареност между преподавателите по съответните дисциплини.

15.2. Ръководителите на клиничните катедри са задължени да представят в началото на всеки цикъл (включително и за преддипломния стаж) тематично разпределение на лекциите и упражненията по бази в Учебен отдел на съответния Факултет.

15.3. Учебната заетост от изпити се отчита в края на всяка учебна година. Официален документ за извършената индивидуална дейност е годишният отчет за учебната работа на Ръководителя на катедрата, секцията, отделението.

16. Аудиторната заетост от изпитите се отчита по следната схема:

16.1. Семестриални изпити за МФ, ФДМ, ФФ, ФФЗ, Филиал -Враца и МК:

16.1.1. практически и теоретични, провеждани от нехабилитирани преподаватели - 0,3 учебни часа на студент.

16.1.2. преподавателите по практика, участващи в изпити на стажанти, получават възнаграждение в размер определен за нехабилитирани преподаватели.

16.1.3. практически и теоретични, провеждани от хабилитирани преподаватели - 0,75 учебни часа на студент за всеки член на изпитната комисия.

16.1.4. за ФФ – по 0,3 учебни часа за колоквиум на стажант.

16.1.5. Часовете от изпити на преподавателите от катедрите на МФ се формират с брой изпитани студенти, увеличен с 10 %-прогнозен брой за поправителна сесия.

16.1.6. Семестриалните изпитни комисии са в състав не повече от 2 хабилитирани лица и не повече от 1 нехабилитирано лице.

16.2. Държавни изпити за МФ, ФДМ, ФФ, ФФЗ, Филиал -Враца и МК:

16.2.1. Хабилитирани преподаватели - 1 учебен час на студент на всеки член от комисията

16.2.2. Не повече от 30 учебни часа общо за ръководство на дипломна теза при мамскимум трима дипломанти за хабилитирано лице и не повече от двама – за главен асистент.

16.2.3. 40 учебни часа за ръководство на дипломна работа за ФОЗ.

16.2.4. 10 учебни часа за написване на рецензия за дипломна работа – за ФОЗ

16.2.5. За защита на дипломни работи: хабилитирани преподаватели - по 1,5 учебни часа на студент за всеки член на комисията.

16.3. Прием на докторанти:

16.3.1. провеждане на изпит по специалността – по 1,5 учебни часа за всеки изпитан за всеки член на изпитната комисия;

16.3.2. провеждане на изпит по език – по 0,5 учебни часа за всеки изпитан за всеки член на изпитната комисия;

16.4. За изпити по индивидуален учебен план:

16.4.1. провеждане на изпит по специалността – по 1,5 учебни часа за всеки изпитан за всеки член на изпитната комисия;

16.4.2. провеждане на допълнителен изпит (по език, копютърна грамотност или друга специалност) – по 1 учебен час за всеки изпитан за всеки член на изпитната комисия.

17. Заплащането на преподавателите, участващи в провеждането на семестриални изпити със студентите, обучаващи се на английски език да се извършва както следва:

17.1. На хабилитираните преподаватели от комисията, не повече от двама - по 15 лв. за едно явяване в редовните сесии на изпитан студент.

17.2. На нехабилитираните преподаватели от комисията, не повече от един – 10 лв. за едно явяване в редовните сесии на изпитан студент.

XVII. СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ

1. Отдел „Следдипломно обучение и университетско болнична координация” (СДО и УБК) при Ректората на МУ-София регистрира специализантите обучаващи се за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

2. Условието и редът за прием и провеждане на обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването и финансирането му са определени в Наредба № 1 от 22.01.2015 г. на МЗ.

3. Приемът на специализанти по неклинични специалности се извършва след проведен конкурс по документи по ред определен с инструкция на Ректора на МУ-София.

4. Местата за специализанти по неклиничните специалности се определя със заповед на Ректора или на упълномощено от него лице по предложение на ръководителите на съответните факултети, катедри и националните центрове по проблемите на общественото здраве.

5. Обучението за придобиване на неклинична специалност се извършва въз основа на заповед на Ректора на МУ-София.

6. Специализантите, които се явяват на държавен изпит за специалност заплащат такса, определена с решение на Академичния съвет.

7. Отдел СДО и УБК при Ректората на МУ-София организира, провежда, координира и контролира продължаващото медицинско обучение на бакалаври и професионални бакалаври от направление „Здравни грижи”, като ежегодно се изготвя и утвърждава план-разписание с тематични курсове и индивидуални обучения и се изпраща до лечебните заведения в страната и се публикуват на сайта на МУ-София.

8. Завършилите различни форми на продължаващо медицинско обучение получават удостоверение с кредитна оценка.

9. Отдел СДО и УБК при Ректората на МУ-София организира, регистрира и координира обучение по високоспециализирани дейности в медицината.

10. Обучението се провежда от научно-преподавателските кадри в университетските болници по единни учебни програми и завършва с практически и теоретичен изпит. На успешно положилите изпита се издава свидетелство за придобита правоспособност по високоспециализирана дейност в медицината.

11. Медицински университет-София, сключва договори със съсловните организации за съвместна дейност за организиране, провеждане и контролиране на продължаващото медицинско обучение на основание Закона за здравето.

12. Факултетите на МУ-София организират и провеждат продължаващото обучение на лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и немедицински специалисти в системата на здравеопазването.

13. Сектор „Курсове и индивидуално обучение” към Медицински факултет организира, регистрира и координира етапите от обучение на специализантите, които се провеждат в катедрите и клиничните бази на Медицински факултет.

13.1. Специализанти, желаещи да проведат част от обучението си в катедри и клинични бази в МФ-София, могат да го направят при следните условия:

13.1.1 Всеки специализант попълва бланка **Образец 5**, който следва да бъде разписан и одобрен от ръководителя на катедрата или ръководителя на обучението. Бланката се представя в сектор „Курсове и индивидуално обучение“, след което се издава карта-направление на одобрения специализант. След представяне на официален документ за приключване на обучението на специализанта се издава удостоверение за проведеното обучение.

13.1.2. Чуждестранни специализанти, зачислени в други висши училища, заплащат стойността на проведеното обучение в катедрата или база на МФ-София, в съответствие с таксите на МУ-София, определени за чуждестранни специализанти.

13.1.3 Всеки специализант заплаща стойността на проведеното обучение, определена от действащите нормативни документи и заповеди.

14. Аудиторна заетост в основни и тематични (авторски) курсове с групи от минимум 5 курсисти:

14.1. съответният брой учебни часове за катедрата – лекции и практически занятия, предвидени от учебната програма за съответния курс, заявени от предходната календарна година;

14.2. учебната заетост на хабилитираните и нехабилитираните преподаватели се възлага и отчита по отделно на всеки преподавател и общо за катедрата или клиничния център (КЦ) за посочения период.

15. Аудиторна заетост в индивидуалното обучение на специализанти, които не са в щата на катедрата се провежда в групи от най-малко 3-ма и най-много 7 курсисти и включва:

15.1. Индивидуално обучение за овладяване определени методи, техники и подходи със средна продължителност 10 дни – 2 учебни часа дневно на обучаващ се за катедрата (съответно преподавателя провел обучението).

15.2. Индивидуално обучение за набиране стаж за специалност (стаж в регламентирана от МЗ база) - 0,5 учебни часа дневно за обучаващ се на катедрата.

15.3. За ФДМ – 19 учебни часа седмично клинична дейност за асистенти и 7 учебни часа лекции и семинари седмично за хабилитирани лица.

15.4. Обучението на специализанти да бъде съобразено с индивидуалния учебен план за всеки и поотделно за всяка календарна година, включващо теоретичното и индивидуалното обучение и изясняване на казуси и задачи, възникнали по време на работа

16. Индивидуално обучение

16.1. Стаж – база за специализанти по програмата за съответната дисциплина.

16.2. Платено обучение по определени теми, инструментални методики и техники, предложено от катедрите и публикувано в книжката План-разписание за годината. Неговата

продължителност се определя от Ръководителя на обучаващото звено. Броят на участниците на определена дата е минимум трима участници. Всеки работен ден включва 2 учебни часа практически занимания.

16.3. Безплатно обучение по държавна поръчка се провежда по определени теми, зададени от МОН, МЗ и други публикувано в книжката План-разписание за годината. Неговата продължителност се определя от Ръководителя на обучението и е съобразено с План-разписанието за годината. Броят на участниците на определена дата е минимум трима участници. Всеки работен ден включва 6 учебни часа практически занимания. За проведеното индивидуално обучение в съответната катедра се издава служебна бележка, подписана от Ръководителя на катедрата.

17. Основен курс

17.1. Провежда се в зависимост от утвърдената програма за специализация и е с продължителност един или два месеца, равняващи се средно на 22 или 44 работни дни. Всеки работен ден включва обичайно по 2 учебни часа лекции и 4 учебни часа практически упражнения (общо 6 учебни часа). Един учебен час е 45 минути.

18. Тематичен (авторски) курс

18.1. Провежда се по предварително зададена програма. Всеки работен ден включва 6 учебни часа разпределени в лекции и практически занятия по усмотрения на водещия. За да бъде регистрирано едно обучение като курс е необходимо присъствието на минимум 5-ма участника. Под този минимум курсистите преминават на индивидуално обучение. Списък и програма на курса, с подписа на Ръководителя на курса и печата на катедрата се представят в Сектор „Курсове и индивидуално обучение”.

18.1.1. за курсове с продължителност до три дни – след 13.00 часа в деня на започване или най-късно преди обяд на третия ден;

18.1.2. за пет и десет дневните курсове – до третия ден от започване на обучението.

19. За обучението на специализантите, зачислени по реда на Наредба № 15 от 02.07.2008 година за придобиване на специалност „Обща медицина” от общопрактикуващите лекари, една седмица се състои от 40 академични часа, по смисъла на тази наредба.

20. Отдел СДО и УБК предлага за утвърждаване такса за право за участие в курсовете и индивидуалните обучения за продължаващо обучение и високоспециализирани дейности в размер на 30.00 лв., а за „бакалаврите” и „професионалните бакалаври” от направление „Здравни грижи” – в размер на 15.00 лв.

21. Научно-преподавателските кадри заплащат утвърдените от Академичния съвет такси за продължаващо обучение и обучение по високоспециализирани дейности в медицината.

21.1. Научно-преподавателските кадри от клиничните катедри на Медицински факултет при МУ- София да ползват 50 % намаление на таксите за продължаващо обучение и обучение за придобиване на правоспособност по високоспециализирани дейности в медицината.

22.2. Преференцията не включва първоначална такса правоучастие в обучението.

23. План-разписанието на курсове и индивидуално обучение за следдипломна квалификация на висшите медицински и немедицински кадри, се публикува на сайта на Медицински факултет.

XVIII. ОФИЦИАЛНИ ПРАЗНИЦИ

1. Официални празници по Кодекса на труда са 01.01 - Нова година, 03.03 - Национален празник - Ден на освобождението на България от османско иго, 01.05 - Ден на труда, 06.05 – Гергьовден, 24.05 - Ден на българската просвета и култура и славянската писменост, 06.09 - Ден на Съединението, 22.09 - Ден на независимостта, 01.11 - Ден на народните будители, 08.12 - студентски празник, 24, 25 и 26.12 - Бъдни вечер и Коледа и Великден – три дни.

2. Празници на МУ-София по решения на Академичния съвет са Празника на МУ-София и Студентската научна сесия - неучебен ден, оповестен със заповед на Ректора по предложение на АСМБ, след съгласуване със Студентския съвет при МУ-София.

2.1. Неучебен ден може да има при участие в научната сесия, по списък, утвърден от Декана или Директора на съответното звено.

2.2. Дните, обявени за официална промоция за връчване на дипломите на съответното звено, могат да бъдат обявени за неучебни дни.

